

Brussel, 25.7.2024
COM(2024) 358 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

Controle op de toepassing van het EU-recht

Jaarverslag 2023

Controle op de toepassing van het EU-recht

Jaarverslag 2023

Voorwoord	4
Doeltreffende handhaving van het EU-recht	5
De lidstaten ondersteunen om vanaf het begin resultaten te boeken	5
Vroegtijdige dialoog met de lidstaten voor snellere oplossingen.....	6
Inbreukprocedures wanneer andere maatregelen ontoereikend zijn.....	7
Verwijzing naar het Hof van Justitie als laatste redmiddel.....	8
Handhaving van het EU-recht in tijden van crisis	9
Toekomstbestendige handhaving van het EU-recht.....	10
Versterking van de economie en het concurrentievermogen van de EU	11
Voorkomen van belemmeringen op de eengemaakte markt om groei te vergroten	12
Wegnemen van belemmeringen voor dienstverleners op de eengemaakte markt	12
Betere informatie en bijstand voor mensen en bedrijven	13
Financiële diensten.....	14
Efficiënte retailbetalingen.....	14
Duurzame financiering.....	15
Een functionerende vervoersector	15
Handhaving van mededingingsregels	16
Indirecte belastingen voor een eerlijk ondernemingsklimaat	16
Directe belasting ter bevordering van de eengemaakte markt	18
Veilige en eenvoudige douanediensden.....	19
Een groen, duurzaam en welvarend Europa tot stand brengen	20
Klimaatactie.....	20
Schoon vervoer.....	21
Schone lucht en schoon water	21
Bescherming van de biodiversiteit.....	22
Een circulaire economie bevorderen	23
Een duurzame landbouw die de voedselvoorzieningszekerheid veiligstelt	23
Duurzame visserij en maritieme ruimtelijke planning	23
Milieugovernance	24
Schone en betaalbare energie.....	24
Kernenergie veilig houden.....	25
Een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk	26
Technologie die werkt voor de mensen.....	26
Een eerlijke en concurrerende digitale economie.....	26
Een open, democratische en duurzame digitale samenleving	27
De data-economie bevorderen	27
Vergemakkelijken van grensoverschrijdende activiteiten door ondernemingen.....	28

Digitale vervoerssystemen.....	28
Bouwen aan een rechtvaardig en sociaal Europa.....	29
Arbeidsrecht.....	29
Gezondheid en veiligheid op het werk.....	30
Arbeidsmobiliteit.....	30
Coördinatie van de sociale zekerheid.....	31
Gelijke kansen voor mannen en vrouwen.....	32
Non-discriminatie op het werk en inclusie.....	32
Bescherming van mensen en onze vrijheden.....	33
Eerbiediging van de rechtsstaat.....	33
Bestrijding van racisme, vreemdelingenhaat en discriminatie.....	34
Bescherming van personen die inbreuken op het EU-recht melden.....	35
Bescherming van kinderen.....	35
Justitiële samenwerking en individuele waarborgen in strafrecht.....	36
Bescherming van consumenten.....	36
Bescherming van persoonsgegevens.....	37
Veiliger vervoer.....	37
Bevorderen van gezondheid en voedselveiligheid.....	38
Betere regelgeving voor beroepen en vrij verkeer van beroepsbeoefenaren.....	40
Bescherming van gedetacheerde bestuurders.....	40
Versterking van de Europese veiligheidsunie.....	40
Beheer van de buitengrenzen.....	41
Een eensgezinde reactie van de EU op migratie en asiel.....	42
Uitvoering van sancties tegen Rusland.....	43

Afwijzing van aansprakelijkheid: In dit verslag worden de acties van de Commissie voor de controle op en de handhaving van de toepassing van het EU-recht in 2023 uiteengezet. De stand van zaken met betrekking tot de genoemde inbreukprocedures kan sindsdien zijn gewijzigd.

Voorwoord

Bij het begin van het mandaat van deze Commissie hebben we aangekondigd om een sterker, groener en gezonder Europa tot stand te brengen voor de volgende generatie, met een economie die werkt voor iedereen, zowel jong als oud. Vijf jaar later heeft de EU, ondanks meerdere crises, haar inzet getoond om deze uitdagingen kordaat het hoofd te bieden, gestuurd door onze gedeelde waarden en beginselen.

Tijdens dit mandaat werd een groot aantal nieuwe wetten voorgesteld door de Commissie en goedgekeurd door het Europees Parlement en de Raad, en hebben we onvermoeibaar samengewerkt om te zorgen voor een meer verenigd, welvarend en duurzaam Europa. Ons werk eindigt echter niet bij het vaststellen van wetgeving – we moeten erop toezien dat de regels die de medewetgevers zijn overeengekomen, in de praktijk werken in de lidstaten en de nodige voordelen opleveren voor burgers en bedrijven in heel Europa.

Het verslag dat voor u ligt, bevat een aantal belangrijke voorbeelden van het in 2023 geleverde werk om de correcte toepassing van het EU-recht binnen de verschillende sectoren in alle lidstaten te waarborgen. Uit de genomen maatregelen blijkt dat de Commissie, wanneer dit nodig was, doortastend heeft opgetreden om de rechten en vrijheden van mensen te beschermen en om ervoor te zorgen dat de EU een bastion van democratie, rechtsstaat en grondrechten blijft. De Commissie blijft de goede werking van de eengemaakte markt vastberaden vrijwaren, als grondslag voor onze economische groei en ons concurrentievermogen, terwijl ze tegelijkertijd de belangen van werknemers en consumenten verdedigt.

De lidstaten zijn de beste bondgenoten van de Commissie om erop toe te zien dat het EU-recht vanaf het begin correct wordt uitgevoerd en toegepast. De tijdige en aanhoudende ondersteuning door de Commissie aan de lidstaten bij de uitvoering is dan ook essentieel, en nauwe samenwerking met de lidstaten op basis van wederzijds vertrouwen is de kortste weg om deze gemeenschappelijke doelstelling te bereiken. Deze preventieve strategie bevordert van meet af aan een nalevingscultuur, is kostenefficiënt en komt iedereen ten goede.

Krachtige handhavingsmechanismen blijven echter een essentiële achtervangmaatregel. Zoals dit verslag aantoont, aarzelt de Commissie niet om waar nodig een beroep te doen op deze mechanismen om ervoor te zorgen dat de overeengekomen regels worden omgezet in praktische realiteit waarmee het leven van Europese burgers en bedrijven wordt verbeterd.

Dr. Ursula von der Leyen

Voorzitter van de Europese Commissie

Doeltreffende handhaving van het EU-recht

Samen hebben we laten zien dat een moedig Europa de dingen voor elkaar krijgt. En ons werk is nog lang niet af, dus laten we er samen voor gaan. Laten we vandaag resultaten boeken om klaar te zijn voor morgen.

Voorzitter Von der Leyen in haar toespraak over de Staat van de Unie in 2023

De EU is een rechtsgemeenschap. De naleving van het EU-recht vormt de grondslag opdat de EU doeltreffend kan optreden ten behoeve van burgers en bedrijven. De handhaving van het EU-recht is bijgevolg essentieel om een gelijk speelveld tussen de lidstaten te handhaven en ervoor te zorgen dat geen enkel land een oneerlijk voordeel heeft en dat de eengemaakte markt soepel functioneert. Dit is een teken van onze verbintenis om concurrerend te zijn, en zowel de rechten van mensen als de fundamentele waarden van de EU te beschermen, waaronder de rechtsstaat.

De correcte toepassing en handhaving van het EU-recht waarborgen, is een van de kerntaken van de Commissie als “hoedster van de Verdragen”. De handhavingsmaatregelen van de Commissie worden geleid door een overkoepelende doelstelling: ervoor zorgen dat mensen en bedrijven kunnen profiteren van onze gemeenschappelijk overeengekomen regels, waar ze ook wonen in Europa. Om dit doel te bereiken, maakt de Commissie gebruik van [verschillende hulpmiddelen](#): vroegtijdige begeleiding bij de uitvoering en financiële steun, openbare verslaglegging, oplossingsgerichte dialogen met de lidstaten en, waar nodig, inbreukprocedures.

De lidstaten ondersteunen om vanaf het begin resultaten te boeken

Slimme handhaving betekent dat de naleving van het EU-recht van meet af aan wordt gewaarborgd, en in de eerste plaats inbreuken worden voorkomen. Daarom voert de Commissie haar maatregelen voor het ondersteunen van de lidstaten bij de uitvoering van het EU-recht voortdurend op. De ondersteuningsmaatregelen lopen sterk uiteen en het is vaak de gecombineerde toepassing ervan die het verschil maakt.

Zo voorziet de Commissie tijdens het proces voor de uitvoering van specifieke EU-wetgeving bijvoorbeeld in praktische richtsnoeren voor de lidstaten, bedrijven, belanghebbenden en het publiek, over het begrijpen en toepassen van specifieke aspecten van de wetstekst. Deze richtsnoeren kunnen de vorm aannemen van schriftelijke richtsnoeren of online FAQ's, of ze kunnen worden verstrekt tijdens specifieke vergaderingen, zoals omzettingsworkshops. Er wordt ook een beroep gedaan op deskundigengroepen om de correcte uitvoering van het EU-recht te bevorderen.

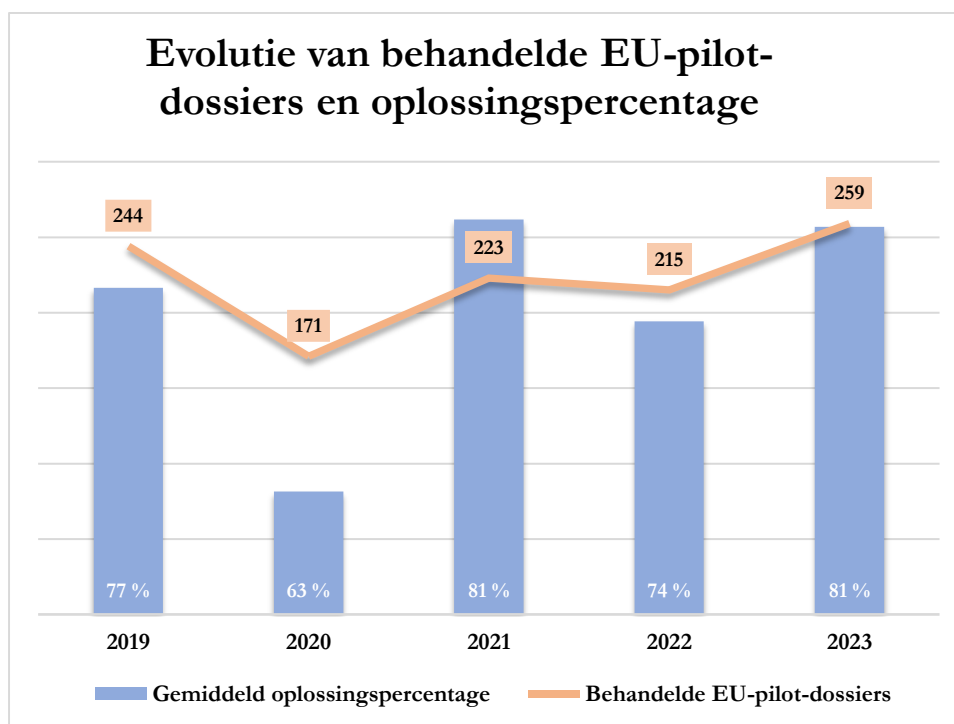
De steun aan de lidstaten gaat echter verder dan richtsnoeren over de uitvoering van specifieke EU-wetten. Financiële steun uit EU-fondsen is ook een doeltreffend instrument gebleken om de lidstaten te helpen en te stimuleren hervormingen door te voeren en, in voorkomend geval, de uitvoering van EU-prioriteiten te versnellen. Een ander voorbeeld van steun aan de lidstaten in de vorm van technische deskundigheid is het [instrument voor technisch ondersteuning](#). Door administratieve capaciteitsopbouw te bevorderen in de lidstaten, wordt bijgedragen aan de correcte uitvoering van EU-wetgeving en het EU-beleid.

Vroegtijdige dialoog met de lidstaten voor snellere oplossingen

Wanneer de Commissie, ondanks haar maatregelen om de lidstaten te ondersteunen en naleving te bevorderen, een mogelijke inbreuk op het EU-recht vaststelt, kan zij besluiten om een dialoog voorafgaande aan een inbreukprocedure in gang te zetten via een gevestigd proces, genaamd [EU Pilot](#). Er wordt gebruik gemaakt van deze dialoog wanneer dit toegevoegde waarde oplevert, bijvoorbeeld wanneer dit waarschijnlijk tot een snellere naleving zal leiden dan een formele inbreukprocedure.

Tijdens de COVID-19-pandemie slaagden luchtvaartmaatschappijen er niet in om reizigers tijdig terug te betalen voor geannuleerde vluchten, en handhaafden de nationale autoriteiten de EU-regels niet op doeltreffende wijze. De Commissie maakte gebruik van EU-pilotdialogen met alle lidstaten om erop toe te zien dat de luchtvaartmaatschappijen de passagiersrechten van de EU eerbiedigen. Als gevolg daarvan werkten de luchtvaartmaatschappijen het merendeel van de achterstanden bij hun terugbetalingen weg, en verbeterden zij hun communicatie met reizigers bij annulering van een vlucht. De Commissie kon deze EU-pilotdialogen in 2023 afronden.

In de loop der tijd heeft de EU-pilotdialoog zijn waarde bewezen. In 2023 heeft de Commissie 259 EU-pilotdialogen afgehandeld, waarvan meer dan 80 % op bevredigende wijze kon worden opgelost. Bij slechts 11 % van de EU-pilotdialogen moest een inbreukprocedure worden ingeleid. EU Pilot blijkt succesvol te zijn op veel beleidsterreinen, en met name op de gebieden energie (40 succesvolle afsluitingen), belasting- en douanezaken (37), mobiliteit en vervoer (36), en financiële diensten (25).

Inbreukprocedures wanneer andere maatregelen ontoereikend zijn

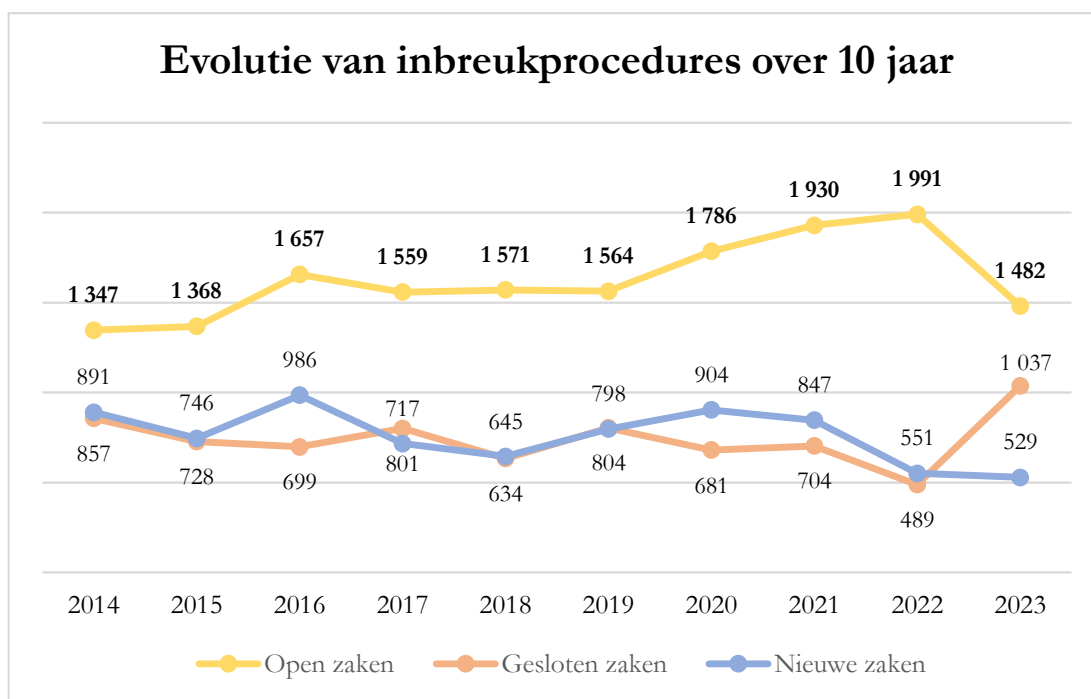
De toepassing van inbreukprocedures door de Commissie heeft zich in de loop van de jaren ontwikkeld om bredere en daadkrachtigere verbeteringen te stimuleren. In de strategische benadering inzake de handhaving van het EU-recht wordt prioriteit gegeven aan de inbreuken met de grootste impact op de belangen van mensen en bedrijven.

In 2023 heeft de Commissie 529 inbreukprocedures ingeleid, verspreid over alle belangrijke beleidsterreinen. Elke lidstaat was betrokken, met gemiddeld 20 zaken per lidstaat. Dankzij de handhavingsacties van de Commissie werd de integriteit van de eengemaakte markt gewaarborgd en de economie van de EU versterkt. Ze bevorderden schone lucht, schoon water en vervoer, en een circulaire economie. De Commissie handhaafde de gemeenschappelijke waarden van de EU, de grondrechten van mensen en de rechtsstaat.

Veel factoren zijn van invloed op het aantal nieuwe inbreukprocedures. Het dalende aantal nieuwe richtlijnen die moeten worden omgezet (van 67 in 2014 naar 34 in 2023) betekent dat er minder inbreukprocedures worden ingeleid wegens laattijdige of onjuiste omzetting van richtlijnen. In 2023 werd namelijk het laagste aantal nieuwe inbreukzaken voor onvolledige omzetting van richtlijnen ingeleid (284) in meer dan 20 jaar. De grotere steun van de Commissie aan de lidstaten bij de correcte omzetting en toepassing van richtlijnen heeft ook geholpen om inbreuken te voorkomen.

In 2023 zijn inbreukprocedures eens te meer doeltreffend gebleken: de Commissie heeft meer dan 1 000 inbreukprocedures met succes afgesloten, aangezien de lidstaten het EU-recht hadden nageleefd. Dit aantal geeft ook weer dat de Commissie inspanningen levert om vooruitgang te boeken met betrekking tot oudere, reeds lang lopende zaken, waarvan de Commissie er in 2023 veel kon afsluiten.

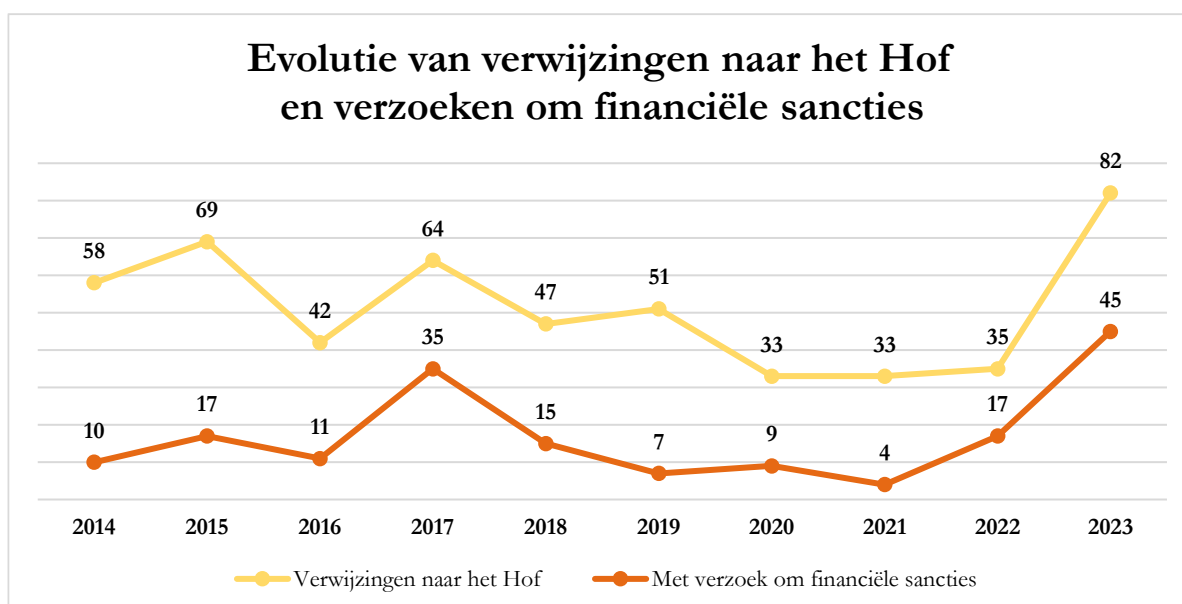
Van alle afgesloten zaken werd 95 % opgelost voordat ze moesten worden verwezen naar het Hof van Justitie van de Europese Unie (“Hof van Justitie”). Het vermijden van langdurige rechtsprocedures betekent dat de voordelen van het EU-recht sneller beschikbaar zijn voor burgers en bedrijven.

Verwijzing naar het Hof van Justitie als laatste redmiddel

Indien de inbreuk op het EU-recht niet kan worden opgelost in een vroeg stadium van de inbreukprocedure, kan de Commissie de zaak uiteindelijk verwijzen naar het Hof van Justitie. In [specifieke gevallen](#) kan de Commissie verzoeken om financiële sancties op te leggen aan de betrokken lidstaat.

In 2023 heeft de Commissie besloten om in totaal 82 zaken te verwijzen naar het Hof van Justitie. In 45 zaken verzocht zij het Hof om financiële sancties op te leggen aan de desbetreffende lidstaat. Bij 40 van deze zaken ging het om niet-mededeling van omzettingsmaatregelen, en bij vijf om een tweede aanhangigmaking bij het Hof wegens niet-uitvoering van een eerder arrest. Dit is een aanzienlijke stijging ten opzichte van voorgaande jaren, wat erop wijst dat de Commissie vastberaden is om het EU-recht te handhaven.

Handhaving van het EU-recht in tijden van crisis

Crises of noodsituaties zoals de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne kunnen uitdagingen opleveren voor de volledige naleving van de vier fundamentele vrijheden van de EU door de lidstaten, en voor de werking van de eengemaakte markt. In moeilijke omstandigheden kan er een verleiding zijn om nationale overwegingen voorrang te geven boven de juiste toepassing van het Unierecht. Toch blijft de doeltreffende handhaving van het EU-recht van cruciaal belang om ervoor te zorgen dat mensen en bedrijven de door het EU-recht geboden bescherming en rechtszekerheid blijven genieten, en dat essentiële goederen en diensten worden geleverd waar zij nodig zijn.

De invasie van Oekraïne door Rusland heeft gevolgen gehad voor de zekerheid van de EU-gasvoorziening, waardoor het bijzonder dringend is dat alle lidstaten over degelijke risicoparaatheidsplannen beschikken. De Commissie heeft EU-pilotonderzoeken geopend tegen 26 lidstaten wegens niet-mededeling aan de Commissie van de krachtens de [verordening betreffende de veiligstelling van de aardgasvoorziening](#) vereiste nationale risicobeoordelingen, preventieve actieplannen en noodplannen. Van deze onderzoeken konden er 16 worden afgesloten nadat de lidstaat de vereiste informatie had ingediend, hetgeen bevestigt dat de meeste lidstaten deze maatregelen hadden ingevoerd.

De werking van de markt voor opslag van aardgas van de EU en niet-discriminerende regels inzake voorwaarden voor toegang tot aardgastransmissiesystemen zijn essentieel om de voorzieningszekerheid veilig te stellen en de energieprijzen te stabiliseren. De Commissie heeft besloten om [Polen](#) te verwijzen naar het Hof van Justitie wegens maatregelen waarbij bijkomende kosten worden opgelegd aan bedrijven die voldoen aan een verplichte gasopslagvereiste door gebruik te maken van opslag in een andere lidstaat. Deze maatregelen belemmeren de grensoverschrijdende handel in gas.

De Commissie nam ook maatregelen om de eengemaakte markt te beschermen teneinde de beschikbaarheid van veilige, betaalbare en hoogwaardige voeding te waarborgen in alle lidstaten. Na de handhavingsactie van de Commissie trok Hongarije zijn stelsel van voorafgaande kennisgeving voor de uitvoer van granen in. Marktdelnemers in Hongarije kunnen weer zonder handelsbelemmeringen graan uitvoeren naar andere lidstaten. In oktober 2023 heeft de Commissie echter een inbreukprocedure ingeleid tegen [Slowakije](#) voor een stelsel van voorafgaande kennisgeving voor bepaalde granen en zaden.

Toekomstbestendige handhaving van het EU-recht

In juli 2023 heeft de Commissie binnen de Commissie en met de lidstaten een [inventarisatie](#) afgesloten om ervoor te zorgen dat de manier waarop het EU-recht wordt gehandhaafd in de praktijk werkt en toekomstbestendig is. De inventarisatie was georganiseerd rond zes gebieden: uitvoeren van de strategische aanpak van de Commissie om de EU-wetgeving te handhaven; doeltreffend afhandelen van de inbreuken; vergemakkelijken van afhandeling van klachten; zorgen voor een systematischer toezicht op de toepassing van verordeningen; verhogen van de steun aan lidstaten; en zorgen voor meer transparantie.

Voor al deze gebieden zijn gerichte verbeteringen in kaart gebracht, en de Commissie werkt [samen met de lidstaten](#) aan de uitvoering ervan. Deze zullen resulteren in meer transparantie, betere informatieverstrekking aan toekomstige klagers, doeltreffendere instrumenten om met de lidstaten samen te werken rond de omzetting van richtlijnen enz.

Uit de inventarisatie is gebleken dat de Commissie over de capaciteit beschikt om haar handhavingsinstrumenten en -procedures op een transparante en openhartige wijze te beoordelen en aan veranderende omstandigheden aan te passen. Ook bleek dat de Commissie en de lidstaten kunnen samenwerken om verbeteringen in hun samenwerking op een juridisch en politiek gecompliceerd gebied zoals de handhaving van het EU-recht vast te stellen en in praktijk te brengen.

Versterking van de economie en het concurrentievermogen van de EU

Deze drie uitdagingen - de arbeidsmarkt, inflatie en het ondernemingsklimaat - komen op een ogenblik waarop wij het bedrijfsleven ook vragen om het voortouw te nemen in de schone transitie. Wij moeten dan ook verder vooruitkijken en nagaan hoe wij concurrerend kunnen blijven tijdens deze transitie. [...] Want Europa zal “alles doen wat nodig is” om zijn concurrentievoordeel te behouden.

Voorzitter Von der Leyen in haar toespraak over de Staat van de Unie in 2023

In de mededeling “[30 jaar eengemaakte markt](#)” van 2023 wordt aangetoond dat de onvolledige of onjuiste toepassing van EU-regels belemmeringen blijft opwerpen binnen de eengemaakte markt. Dit gaat ten koste van bedrijven en consumenten. Uiteenlopende nationale regels waarbij zonder deugdelijke rechtvaardiging beperkingen worden ingevoerd, leiden tot complexiteit en concurrentievervalsing. Wanneer een patroon van meerdere inbreuken door een lidstaat naar voren komt, vormt dit een grote uitdaging voor een van de pijlers van de EU. De Commissie heeft de EU-regels gehandhaafd om te zorgen voor een gelijk speelveld voor bedrijven te waarborgen en heeft ervoor gezorgd dat mensen volledig gebruik kunnen maken van hun rechten en voordelen op de eengemaakte markt.

Voorkomen van belemmeringen op de eengemaakte markt om groei te vergroten

De [richtlijn transparantie op de eengemaakte markt](#) en het bijbehorende [informatiesysteem betreffende technische voorschriften](#) is bedoeld om het ontstaan van nieuwe belemmeringen in de eengemaakte markt te voorkomen via transparantie, dialoog en betere regelgeving. Een kennisgevingsprocedure op grond van de richtlijn stelt de Commissie en andere lidstaten in staat om technische voorschriften te onderzoeken die een lidstaat van plan is in te voeren voor producten en diensten van de informatiemaatschappij.

Het Hof van Justitie [heeft herinnerd](#) aan het belang van de richtlijn en aan de mogelijkheid voor mensen en bedrijven om zich actief te verzetten tegen nationale regels die in strijd met de richtlijn zijn aangenomen. De Commissie heeft de volledige toepassing van de richtlijn aangemoedigd in tal van uitwisselingen met de lidstaten.

Om de werking van de eengemaakte markt te blijven waarborgen, heeft de Commissie verdere stappen gezet in verschillende zaken, onder meer door [Hongarije](#) te verwijzen naar [het Hof van Justitie](#) wegens het belemmeren van het vrije verkeer van goederen (bv. bouwmaterialen) door beperkingen op te leggen (vaste prijzen, voorafgaande kennisgeving van uitvoer enz.).

Wegnemen van belemmeringen voor dienstverleners op de eengemaakte markt

Diensten zijn van cruciaal belang voor de economie van de EU. Zij zijn goed voor ongeveer 70 % van het bbp van de EU en een even groot deel van de werkgelegenheid. De sector speelt een essentiële rol in het economisch herstel en de economische veerkracht van de EU.

De [dienstenrichtlijn](#) is essentieel om onrechtvaardige belemmeringen te voorkomen voor bedrijven die een bijkantoor willen oprichten in een andere lidstaat of hun diensten grensoverschrijdend willen aanbieden. De Commissie heeft krachtig opgetreden tegen lidstaten waar sprake is van een inbreuk op de richtlijn.

De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen [Malta](#), [Polen](#) (zaak later in 2023 afgesloten) en [Slovenië](#) omdat zij een volledig reclameverbod voor activiteiten van advocaten hadden ingevoerd. Zij heeft een zaak ingeleid en gevoerd tegen [Slovenië](#) voor het niet-aanpakken van kwesties met betrekking tot bij wet vastgestelde prijzen voor vastgoedkantoren, en tegen [Cyprus](#) voor beperkingen die bepalen wie eigenaar mag zijn van aandelen in vastgoedbemiddelingsbedrijven. De Commissie heeft ook beperkingen van de grensoverschrijdende verlening van diensten aangepakt, evenals van financiëlewaarborgvereisten, door een zaak in te leiden en verdere stappen te zetten tegen [België](#).

Met betrekking tot de naleving door de lidstaten van de EU-Verdragsbepalingen inzake de vrijheid van vestiging en het vrije verkeer van diensten, besloot de Commissie om [Polen](#) te verwijzen naar het Hof van Justitie wegens het reclameverbod voor apotheken.

Betalingsachterstanden hebben negatieve gevolgen voor bedrijven, aangezien ze de liquiditeit verminderen, groei voorkomen en veerkracht belemmeren en mogelijk ook hun inspanningen in de weg staan om groener en digitaler te worden.

Krachtens [EU-regels](#) zijn overheidsinstanties verplicht hun facturen binnen 30 dagen te betalen. De handhavingsmaatregelen van de Commissie hebben als doel ervoor te zorgen dat overheidsinstanties leveranciers van aangekochte goederen en verworven diensten op tijd betalen. De Commissie heeft [België](#), [Griekenland](#), [Italië](#), [Portugal](#) en [Slowakije](#) verwezen naar het Hof van Justitie wegens laattijdige betaling van hun leveranciers, en heeft bijkomende inbreukprocedures ingeleid ten aanzien van [Griekenland](#) en [Italië](#).

[EU-regels inzake overheidsopdrachten](#) garanderen transparantie en markttoegangsmogelijkheden voor bedrijven en de gelijke behandeling van marktdeelnemers die willen deelnemen aan aanbestedingsprocedures. Ze bieden ook ondersteuning voor deugdelijk beheer van overheidsmiddelen. Om deze regels te handhaven heeft de Commissie inbreukprocedures ingeleid tegen [Hongarije](#), [Portugal](#), [Roemenië](#) en [Slovenië](#), en verdere stappen ondernomen in een zaak tegen [Bulgarije](#). Zij kon de procedures tegen Tsjechië, Estland, Griekenland, Letland, Litouwen, Portugal en Zweden afsluiten aangezien zij voldeden aan de EU-regels.

Betere informatie en bijstand voor mensen en bedrijven

De afgelopen jaren werd een aantal van de governance-instrumenten van de eengemaakte markt ontwikkeld (de [taskforce voor de handhaving van de eengemaakte markt](#) (SMET), [Solvit](#), het [Informatiesysteem interne markt](#), [Your Europe](#) en [Uw Europa - Advies](#)) om mensen en bedrijven in staat te stellen volledig gebruik te maken van hun rechten op de eengemaakte markt. Zij bieden duidelijke informatie, bijstand en oplossingsmethoden.

Zo hebben Solvit-centra in 2023 meer dan 2 200 mensen en bedrijven bijgestaan bij hun problemen. Voor meer dan 88 % van de zaken werd een oplossing gevonden. De Commissie heeft [het verslag van de taskforce voor de handhaving van de eengemaakte markt voor 2022-2023](#) gepubliceerd, waarin de werkzaamheden en verwezenlijkingen van de taskforce voor de handhaving van de eengemaakte markt worden uiteengezet. De Commissie en de lidstaten werken samen in de taskforce voor de handhaving van de eengemaakte markt om resterende belemmeringen op de eengemaakte markt te analyseren en weg te nemen. Dit kan belangrijke gevolgen hebben door de belemmeringen te verminderen: zo werkte de taskforce voor de handhaving van de eengemaakte markt bijvoorbeeld aan het wegwerken van 90 specifieke procesgerelateerde belemmeringen die de ontwikkeling van hernieuwbare-energieprojecten tegenhouden.

Bovendien kan met behulp van de gegevens uit deze instrumenten worden vastgesteld of er problemen zijn met de toepassing van de regels van de eengemaakte markt en kunnen deze worden gecorrigeerd. Met name via Solvit kunnen structurele problemen waarmee mensen en bedrijven

herhaaldelijk te maken krijgen, aan het licht worden gebracht. In 2023 werd het eerste [uitvoeringsverslag over de digitale toegangspoort](#) gepubliceerd – de [digitale toegangspoort](#), een website voor de bevordering van online toegang tot informatie, procedures en bijstandsdiensten die Europeanen en bedrijven mogelijk nodig hebben in een andere EU-land, had meer dan 400 miljoen bezoekers. [Your Europe](#) was de populairste website van de Commissie, met 32 miljoen bezoekers in één jaar. [Uw Europa - Advies](#), waar mensen en bedrijven informatie krijgen over hun rechten op de eengemaakte markt, werd meer dan 26 000 keer geraadpleegd.

Financiële diensten

Financiële stabiliteit, consumentenbescherming en een gezond ondernemingsklimaat vormen de basis voor de goede werking van de financiële markten. [Verslaglegging](#) door multinationale ondernemingen over de vennootschapsbelasting die zij betalen in elke lidstaat is essentieel voor transparantie. In de [regels tot wijziging van de richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten II](#) wordt een proefregeling voor marktinfrastructuren op basis van blockchaintechnologie uiteengezet. Ook de definitie van “financiële instrumenten” werd gewijzigd om te verduidelijken dat dergelijke instrumenten kunnen worden uitgegeven door middel van cryptovaluta. Tot slot zorgen [EU-regels inzake motorrijtuigenverzekering](#) voor een betere bescherming van slachtoffers van verkeersongevallen in de gehele EU.

De handhavingsacties van de Commissie hebben geholpen om de activiteiten van financiële diensten op uiteenlopende gebieden te waarborgen. De Commissie heeft 39 inbreukprocedures ingeleid ten aanzien van lidstaten wegens het niet volledig omzetten van de [richtlijn inzake de openbaarmaking van informatie over de winstbelasting](#), de [richtlijn motorrijtuigenverzekering](#) en de [verordening tot wijziging van de richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten II](#).

Efficiënte retailbetalingen

Efficiënte retailbetalingen vormen de ruggengraat van de economie van de EU, aangezien ze naadloze transacties tussen sectoren mogelijk maken en zorgen voor een vlot verloop van economische activiteiten. Ze spelen een cruciale rol bij het aanjagen van economische groei en het bevorderen van financiële stabiliteit. Zo stelt de [SEPA-verordening](#) mensen en bedrijven in staat om alle grensoverschrijdende cashloze eurobetalingen even gemakkelijk te verrichten als binnenlandse betalingen.

De Commissie heeft EU-pilotdialogen opgestart met twee lidstaten over de correcte uitvoering van de verordening. De [taskforce voor de handhaving van de eengemaakte markt \(SMET\)](#) heeft de lidstaten eveneens verzocht om tekortkomingen vast te stellen en aan te pakken die leiden tot [IBAN-discriminatie](#) (wat betekent dat rekeningen in andere EU-lidstaten niet kunnen worden gebruikt om automatische incasso's mogelijk te maken of om geld over te maken voor binnenlandse betalingsdiensten).

Duurzame financiering

Duurzame financiering is een belangrijk onderdeel bij de ondersteuning van de [Europese Green Deal](#). De EU-regels omvatten de [taxonomieverordening](#), de [verordening betreffende informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële dienstensector](#), de [EU-klimaatbenchmarkverordening](#), de [verordening betreffende Europese groene obligaties](#) en de [richtlijn duurzaamheidsrapportage door bedrijven](#).

Om de juridische interpretatie en uitvoering van deze regels te bevorderen, heeft de Commissie verschillende reeksen [FAQ's](#) gepubliceerd. De Commissie heeft ook een [Aanbeveling over transitiefinanciering](#) vastgesteld met richtsnoeren voor markten over het gebruik van het kader voor duurzame financiering.

Witwassen van geld

Om georganiseerde criminaliteit te bestrijden, is het essentieel dat de antiwitwasregels van de EU doeltreffend worden toegepast door alle marktdeelnemers in alle lidstaten. Betere naleving tot stand brengen is een handhavingsprioriteit voor de Commissie om mensen te beschermen en een gelijk speelveld te waarborgen voor financiële bedrijven.

De Commissie heeft beoordeeld of de lidstaten de [vijfde antiwitwasrichtlijn](#) correct hebben omgezet. De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen [Cyprus](#), [Hongarije](#), [Roemenië](#), [Italië](#), [Letland](#), [Portugal](#) en [Bulgarije](#) wegens onjuiste omzetting van deze regels, en tegen [Spanje](#) en [Italië](#) wegens de onjuiste toepassing ervan. De Commissie kon de inbreukprocedures tegen [Tsjecho](#), [Italië](#) en [Portugal](#) afsluiten, aangezien zij voldeden aan het EU-recht. Daarnaast heeft de Commissie EU-pilotdialogen met 10 lidstaten met succes afgerond.

Een functionerende vervoersector

De gemeenschappelijke Europese spoorwegruimte is een systeem van spoorwegnetten in de hele EU dat de uitbreiding van de spoorwegsector beoogt mogelijk te maken op basis van concurrentie, technische harmonisatie en de gezamenlijke ontwikkeling van grensoverschrijdende verbindingen. De Commissie besloot om [Griekenland](#) en [Spanje](#) te verwijzen naar het Hof van Justitie wegens niet-naleving van hun verplichtingen uit hoofde van de [richtlijn gemeenschappelijke Europese spoorwegruimte](#). De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen [Hongarije](#) en [Oostenrijk](#) wegens de onjuiste omzetting van de [EU-regels](#) over de openstelling van de markt voor het binnenlands passagiersvervoer per spoor en het beheer van de spoorweginfrastructuur. Zij heeft inbreukprocedures voortgezet tegen [Duitsland](#) en [Bulgarije](#) wegens onjuiste omzetting van bepaalde bepalingen van die richtlijn.

De [geactualiseerde EU-regels](#) over het maximaal toegestane gewichten en afmetingen van bepaalde wegvoertuigen spelen een belangrijke rol bij de werking van de eengemaakte markt en het vrije verkeer van goederen in de EU. De Commissie heeft een inbreukprocedure tegen [Litouwen](#) voortgezet omdat dit land deze geactualiseerde regels niet volledig had uitgevoerd.

Op het gebied van zeevervoer heeft de Commissie een inbreukprocedure ingeleid tegen

[Nederland](#) wegens niet-naleving van de EU-regels inzake uitrusting van zeeschepen die zijn opgenomen in de [richtlijn uitrusting van zeeschepen](#). De richtlijn is erop gericht de veiligheid op zee te verbeteren, mariene verontreiniging te voorkomen en het vrije verkeer van dergelijke uitrusting binnen de EU te waarborgen door internationale normen toe te passen op EU-schepen. De Commissie is een stap verder gegaan in een vergelijkbare inbreukprocedure tegen [Bulgarije](#).

In de spoorwegvervoersector heeft de Commissie een inbreukprocedure ingeleid tegen [Nederland](#) wegens onjuiste toepassing van de [EU-regels](#) inzake concurrerende aanbesteding van contracten voor openbaar vervoer per spoor.

In de wegvervoersector heeft de Commissie besloten om [Denemarken](#) te verwijzen naar het Hof van Justitie wegens niet-naleving van de [EU-regels](#) inzake touringcar- en busdiensten. Deze regels bevatten een definitie van cabotage volgens welke het EU-vervoerders vrij staat om tijdelijk ongeregeld personenvervoer over de weg aan te bieden in andere lidstaten dan die waar zij gevestigd zijn. De enige vereiste is dat zij over een vergunning voor de gehele EU beschikken. Volgens de Deense interpretatie van deze regels worden dergelijke cabotageactiviteiten onterecht beperkt tot zeven opeenvolgende dagen per maand.

Handhaving van mededingingsregels

Het mededingingsbeleid van de EU is erop gericht een concurrerend, gelijk speelveld te waarborgen. Dit wordt gehandhaafd door nationale mededingingsautoriteiten, samen met de Commissie. Krachtens de [ECN+-richtlijn](#) worden de bevoegdheden en de doeltreffendheid van de nationale mededingingsautoriteiten vergroot, waardoor de uitvoering van de mededingingsregels van de EU wordt versterkt. Voor de handhaving van de richtlijn heeft de Commissie [Estland](#) verwezen naar het Hof van Justitie en heeft zij een volgende stap gezet in de procedure tegen [Roemenië](#).

Indirecte belastingen voor een eerlijk ondernemingsklimaat

EU-regels inzake belasting over de toegevoegde waarde (btw) en accijnzen zorgen ervoor dat bedrijven op gelijke voet kunnen concurreren in de gehele eengemaakte markt en dat belastingen worden betaald wanneer deze verschuldigd zijn. Op gebieden zonder gemeenschappelijke regels,

zoals motorrijtuigenbelasting, ziet de Commissie erop toe dat de lidstaten geen discriminerende belemmeringen creëren voor personen en auto's wanneer zij zich binnen de EU verplaatsen.

In het [herziene gemeenschappelijke kader voor accijnsgoederen](#) worden de regels voor het verkeer van alcohol, tabak en energieproducten vereenvoudigd. In de [herziene regels voor de accijns op alcohol](#) wordt een gemeenschappelijk certificeringssysteem voor kleine producenten opgezet.

De Commissie heeft inbreukprocedures ingesteld tegen [Spanje](#) wegens niet-omzetting van het [herziene gemeenschappelijke kader voor accijnsgoederen](#) en de [herziene regels voor de accijns op alcohol](#). In het algemeen hebben de handhavingsacties van de Commissie resultaten opgeleverd: 21 inbreukprocedures konden worden afgesloten aangezien negen lidstaten de omzetting van beide reeksen regels hadden afgerond. Met betrekking tot de omzetting van de [regels inzake de btw- en accijnsbehandeling van de defensie-inspanningen die worden geleverd in de EU](#), heeft de Commissie ook de inbreukprocedures tegen België, Griekenland, Spanje, Oostenrijk en Portugal afgesloten.

Naar aanleiding van een klacht heeft de Commissie een inbreukprocedure tegen [Portugal](#) ingeleid wegens niet-naleving van de [EU-definitie van wijn voor accijnsdoeleinden](#), wat gevolgen heeft voor de btw-behandeling van bepaalde alcoholhoudende dranken. Op grond van het EU-recht mogen producten met een alcoholvolumegehalte tussen 15 % en 18 % alleen in de categorie wijn worden opgenomen indien geen verrijking plaatsvindt bij de productie ervan. Portugal behandelt verrijkte producten echter als wijn en past onterecht een nultarief toe.

In 2023 hebben de handhavingsmaatregelen van de Commissie inzake belastingrecht tastbare voordelen opgeleverd voor mensen en bedrijven. Roemenië heeft bijvoorbeeld de registratiebelasting terugbetaald die ten onrechte was geheven op tweedehandsvoertuigen die in andere lidstaten waren gekocht. [Griekenland](#) heeft de btw-vrijstelling voor commerciële postdiensten die door de nationale aanbieder van universele postdiensten worden verleend, opgeheven. Bedrijven kunnen nu op gelijke voet met elkaar concurreren en bieden een ruime keuze aan commerciële postdiensten aan consumenten, tegen concurrerende prijzen. Bovendien vergemakkelijken Denemarken, Estland, Ierland, Griekenland, Kroatië, Italië, Litouwen, Slovenië en Finland na geslaagde EU-pilotdialogen voortaan de [invordering van belastingschulden](#) door onmiddellijk en nauwkeurig verzoeken van andere lidstaten om informatie te beantwoorden.

Bij niet-betaling van de oorspronkelijke prijs van goederen en diensten (bijvoorbeeld wanneer een onderneming zich in een insolventieprocedure bevindt) zijn de lidstaten krachtens de [btw-richtlijn](#) verplicht om het bedrag waarover btw wordt geheven te verminderen op basis van nationale voorwaarden. De Commissie is met Spanje een EU-pilotdialoog aangegaan over de uitvoering van deze regels, om erop toe te zien dat btw wordt geïnd op het correcte bedrag zonder onevenredige voorwaarden op te leggen aan bedrijven. De Eu-pilot procedure werd met succes afgesloten nadat Spanje maatregelen had genomen om zijn wetgeving af te stemmen op de EU-regels.

Op grond van de EU-regels hoeft geen btw worden betaald op goederen die naar landen buiten de EU worden uitgevoerd. Marktdeelnemers van buiten de EU die vanuit Bulgarije uitvoeren konden het door de nationale overheidsinstanties vereiste douanedocument niet voorleggen en moesten bijgevolg btw betalen. Na een geslaagde EU-pilotdialoog nam Bulgarije maatregelen om de juiste toepassing van deze regels te waarborgen.

In september 2023, na een handhavingsactie van de Commissie, [oordeelde](#) het Hof van Justitie dat het Verenigd Koninkrijk geen stappen had ondernomen om te voldoen aan zijn eerdere arrest met betrekking tot de onjuiste markering van brandstof. Het Hof legde het Verenigd Koninkrijk een financiële sanctie op.

Directe belasting ter bevordering van de eengemaakte markt

De eengemaakte markt garandeert dat mensen en bedrijven de vrijheid hebben om over nationale grenzen heen te reizen, activiteiten te ontplooiën en te investeren. Nationale regels inzake directe belastingen zijn echter niet volledig geharmoniseerd in de hele EU. Verschillen tussen nationale belastingssystemen geven aanleiding tot belemmeringen op de eengemaakte markt en maken de weg vrij voor agressieve belastingplanning en belastingontwijking.

De [richtlijn tot vaststelling van regels ter bestrijding van belastingontwijkingspraktijken](#) is erop gericht een minimumniveau van bescherming tegen belastingontwijkingspraktijken te creëren in de hele EU, en tegelijkertijd te zorgen voor een eerlijker en stabiel ondernemingsklimaat. In 2023 heeft

besloot de Commissie om [België](#) en [Luxemburg](#) te verwijzen naar het Hof van Justitie wegens onjuist omzetting van de richtlijn. De Commissie heeft een inbreukprocedure tegen Spanje met succes afgesloten aangezien het de omzetting van [de regels inzake exitheffingen](#) had afgerond.

In de [richtlijn betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen](#) werden [nieuwe regels inzake fiscale transparantie voor transacties op digitale platforms](#) ingevoerd. Deze regels zullen de lidstaten helpen bij het identificeren van situaties waarin belasting moet worden betaald, om belastingontduiking of onjuiste aangiften te voorkomen. Om de omzetting van deze regels te stimuleren, heeft de Commissie een inbreukprocedure ingeleid tegen 14 lidstaten en heeft zij verdere stappen gezet in zaken tegen [België](#), [Griekenland](#), [Spanje](#), [Cyprus](#), [Polen](#) en [Portugal](#). De handhavingsmaatregelen waren succesvol, aangezien de Commissie eind 2023 de meeste inbreukprocedures kon afsluiten.

In 2023 ondernam de Commissie verdere handhavingsacties nadat het Hof van Justitie [had vastgesteld](#) dat België het EU-recht had geschonden door niet-ingezetenen belastingplichtigen die minder dan 75 % van hun wereldinkomen in België verdienen het recht te weigeren om hun alimentatie af te trekken van hun belastbaar inkomen. Aangezien België zijn wetgeving niet in overeenstemming had gebracht met het eerste arrest van het Hof, besloot de Commissie in november 2023 [België voor de tweede maal naar het Hof te verwijzen](#).

Als gevolg van de handhavingsactie van de Commissie, en om een belemmering voor het vrij verrichten van diensten in de EU weg te nemen, heeft [Spanje](#) de verplichting voor niet-ingezetenen belastingplichtigen uit de EU om een fiscaal vertegenwoordiger aan te stellen, afgeschaft. Deze verplichting legde bijkomende kosten op aan niet-ingezetenen belastingplichtigen, waardoor zij ontmoedigd werden om activiteiten te ondernemen of te investeren in Spanje.

Na informele uitwisselingen met de Commissie, stemden verschillende lidstaten hun nationale wetgeving af op de EU-regels inzake directe belastingen. Litouwen heeft zijn onjuiste omzetting van de [antiontwijkingsregels inzake hybride mismatches](#) gecorrigeerd. Roemenië corrigeerde zijn onjuiste omzetting van de regels met betrekking tot de [verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen op belastinggebied](#), en herstelde de situatie van de horecasector, die geen gebruik kon maken van de vrijstelling van bronbelasting op betalingen tussen geassocieerde ondernemingen uit hoofde van de [moeder-dochterrichtlijn](#).

Na een klacht besloot de Commissie een inbreukprocedure in te leiden tegen [Zweden](#) inzake voorlopige inkomstenbelasting. Zweden beperkt op ongerechtvaardigde wijze het vrij verrichten van diensten ([artikel 56 van het Verdrag betreffende de werking van de EU](#) en [artikel 36 van de EER-Overeenkomst](#)).

Veilige en eenvoudige douanediens

In het [douanewetboek van de Unie](#) wordt het juridische kader voor de douanevoorschriften en -procedures op het douanegebied van de EU gedefinieerd, aangepast aan moderne handelsmodellen en communicatiemiddelen.

De handhavingsstrategie van de Commissie op douanegebied is toegespitst op de juiste en eenvormige toepassing van het wetboek. Dit doet zij door het probleem van de onderwaardering van goederen te onderzoeken, de IT-systemen in het douanegebied in de lidstaten te beoordelen, nationale heffingen van gelijke werking als douanerechten in de EU op te sporen en onregelmatigheden vast te stellen in de toepassing van de [verordening liquidemiddelencontrole](#).

In 2023 spitste de Commissie zich op het gebied van portokosten voor vertegenwoordiging bij de douane toe op een transversaal onderzoek met betrekking tot alle lidstaten naar de [toepassing](#) van bepalingen inzake postzendingen van geringe waarde.

Een groen, duurzaam en welvarend Europa tot stand brengen

Dit is de kracht van Europa's reactie op de klimaatverandering. De Europese Green Deal biedt de nodige kaders, stimulansen en investeringen, maar het zijn de mensen, de uitvinders en de ingenieurs die zorgen voor de oplossingen.

Voorzitter Von der Leyen in haar toespraak over de Staat van de Unie in 2023

De Europese Green Deal is de routekaart van de EU om de driedelige dreiging van de klimaat-, milieu- en biodiversiteitscrisis aan te pakken. De EU beoogt te voorzien in schone, betaalbare en continu geleverde energie om haar klimaatdoelstellingen te verwezenlijken en economische ontwikkeling te stimuleren. In 2023 bevorderden de handhavingsmaatregelen van de Commissie schone lucht, schoon water en vervoer en een circulaire economie. De Commissie hielp de lidstaten en landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Zij boekte vooruitgang met betrekking tot de energie-unie van de EU en bleef zich inspannen om kernenergie veilig te houden.

Klimaatactie

In de [governanceverordening](#) worden gemeenschappelijke [regels voor planning, verslaglegging en monitoring](#) uiteengezet teneinde de EU te helpen haar klimaat- en energiedoelstellingen voor 2030 te verwezenlijken. Ze zorgt ook voor passende, tijdige en coherente verslaglegging door de EU in het kader van het [Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering](#) en de [Overeenkomst van Parijs](#).

De verordening vereist dat de lidstaten [langetermijnstrategieën](#) met een vooruitzicht voor ten minste 30 jaar indienen, om de uitvoering van de [EU-klimaatdoelstellingen](#) te ondersteunen.

In 2023 zette de Commissie de volgende stap in de inbreukprocedure tegen [Polen](#) en [Roemenië](#) wegens niet-mededeling van dergelijke strategieën aan de Commissie.

De lidstaten moeten ook tienjarige [nationale energie- en klimaatplannen](#) opstellen en bijwerken, waarin zij hun stappenplan voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de energie-unie uiteenzetten, onder meer inzake decarbonisatie. De Commissie startte pre-inbreukdialogen op met elf lidstaten die de bijgewerkte ontwerpplannen voor 2021-2030 niet tijdig indienden. In het algemeen waren de dialogen succesvol, en de meeste betrokken lidstaten dienden hun bijgewerkte plannen in. Drie van de dialogen leidden tot inbreukprocedures, namelijk tegen [Bulgarije](#), [Oostenrijk](#) en [Polen](#).

Schoon vervoer

Duurzaam stadsvervoer en schone en energie-efficiënte voertuigen verbeteren de levenskwaliteit van mensen en versterken de economie van de EU. Het doel is het vervoer te verbeteren en tegelijkertijd congestie, het aantal ongevallen en verontreiniging in Europese steden te verminderen.

In 2023 verwees de Commissie [Bulgarije](#) naar het Hof van Justitie wegens niet-omzetting van de [EU-regels](#) tot vaststelling van minimale nationale streefcijfers voor overheidsopdrachten voor schone voertuigen. Deze streefcijfers zijn van bijzonder belang voor stadsbussen, waar overheidsopdrachten goed zijn voor ongeveer 70 % van de markt. De

Commissie sloot de inbreukprocedures tegen Tsjechië, Estland, Hongarije, Slovenië, Finland en Zweden af, aangezien zij de omzetting van deze regels hadden voltooid.

Schone lucht en schoon water

Het EU-beleid inzake schone lucht heeft als doel de luchtkwaliteit te verbeteren en luchtverontreiniging aan te pakken, om het milieu en de menselijke gezondheid te beschermen. Luchtverontreiniging is het belangrijkste milieugezondheidsprobleem in de EU. Ze veroorzaakt ernstige ziekten zoals astma, cardiovasculaire problemen en longkanker, en kwetsbare groepen worden het zwaarst getroffen.

Het waterbeleid van de EU beschermt watervoorraden, zoet- en zoutwaterecosystemen, en zorgt ervoor dat ons drink- en zwemwater schoon is. De [kaderrichtlijn water](#) voorziet in het belangrijkste kader en de doelstellingen voor het waterbeleid in de EU.

De Commissie heeft [12 lidstaten](#) opgeroepen om te zorgen voor de correcte uitvoering van hun reductieverbintenissen voor verschillende luchtverontreinigende stoffen in overeenstemming met de [EU-regels](#). De Commissie heeft ook [EU-wetgeving](#) over de bewaking van luchtverontreiniging [gehandhaafd](#).

Om mensen te beschermen tegen omgevingslawaai heeft de Commissie [Frankrijk](#) en [Griekenland](#) opgeroepen om geluidsactieplannen en/of geluidsbelastingkaarten vast te stellen. Zij zette een volgende stap in de procedures tegen [Letland](#) en [Oostenrijk](#) wegens het niet volledig omzetten van de [EU-regels](#) op dit gebied.

In het kader van het EU-waterbeleid besloot de Commissie om [België](#) te verwijzen naar het Hof van Justitie wegens onvoldoende optreden tegen nitraatverontreiniging in Wallonië. De Commissie kon de zaak vóór het einde van 2023 afsluiten, aangezien België intussen voldeed aan de EU-regels. De Commissie besloot ook om [Griekenland](#) te verwijzen naar het Hof wegens het niet vertrekken van geactualiseerde overstromingsrisico- en overstromingsgevaarkaarten. De Commissie ondernam verdere stappen tegen [acht lidstaten](#) die de herziening van hun waterbeheerplannen en/of overstromingsrisicobeheerplannen niet hadden afgerond. Tot slot verwees de Commissie [Spanje](#) naar het Hof wegens tekortkomingen op het gebied van de behandeling van afvalwater.

Bescherming van de biodiversiteit

In het kader van de Europese Green Deal is de [biodiversiteitsstrategie voor 2030](#) het plan van de EU om de biodiversiteit op weg te zetten naar herstel tegen 2030. Ze bevat specifieke verbintenissen en maatregelen om de natuur te beschermen en de achteruitgang van ecosystemen om te keren, voortbouwend op bestaande natuurwetten.

De Commissie besloot om [Bulgarije](#), [Ierland](#), [Griekenland](#), [Italië](#), [Letland](#) en [Portugal](#) te verwijzen naar het Hof van Justitie wegens het niet voorkomen van schade aan de Europese natuur door invasieve uitheemse soorten. Zij verwees ook [Ierland](#) naar het Hof wegens niet-vaststelling en niet-kennisgeving van sancties zoals vereist op grond van de [EU-regels](#) betreffende invasieve uitheemse soorten. De zaken tegen Ierland, Griekenland, Italië, Letland en Portugal werden afgesloten in 2023, aangezien deze landen intussen voldeden aan het EU-recht. De Commissie zette de volgende stap in een procedure tegen [Estland](#) wegens het niet correct toepassen van de [habitatrichtlijn](#), met name wat houtkap in Natura 2000-gebieden betreft.

De Commissie besloot [Portugal](#) te verwijzen naar het Hof van Justitie wegens het niet correct omzetten van de [richtlijn betreffende de milieueffectbeoordeling](#). De zaak werd later in 2023 afgesloten aangezien Portugal de noodzakelijke wetwijzigingen had doorgevoerd.

Een circulaire economie bevorderen

De EU streeft ernaar over te gaan naar een circulaire economie om schoner en concurrerender te worden. De transitie naar een circulaire economie zal de druk op de natuurlijke hulpbronnen verminderen en duurzame groei en banen creëren. Dit is noodzakelijk om de EU-doelstelling inzake klimaatneutraliteit tegen 2050 te verwezenlijken en biodiversiteitsverlies een halt toe te roepen. Het [actieplan voor een circulaire economie](#) is een essentiële bouwsteen voor de Europese Green Deal.

De Commissie heeft [Griekenland](#), [Kroatië](#), [Slowakije](#) en [Slovenië](#) verwezen naar het Hof van Justitie wegens het niet saneren en sluiten van stortplaatsen. Zij heeft ook [Slowakije](#) opgeroepen om aan de [kaderrichtlijn afval](#) te voldoen wat 67 niet meer gebruikte afvallocaties betreft. De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen [zes lidstaten](#) wegens onjuiste omzetting van deze regels in nationale wetgeving.

De Commissie heeft een zaak tegen Slovenië betreffende 20 illegale stortplaatsen gesloten aangezien deze geleidelijk waren gesloten en gesaneerd. De Commissie heeft ook een met redenen omkleed advies uitgebracht op grond van artikel 259 VWEU na een klacht van [Polen tegen Duitsland](#) wegens illegale afvaltransporten van Duitsland naar Polen.

Een duurzame landbouw die de voedselvoorzieningszekerheid veiligstelt

Het [gemeenschappelijk landbouwbeleid](#) van de EU beoogt de voedselvoorziening in de EU veilig te stellen, de landbouwmarkten te stabiliseren en te garanderen dat landbouwers een redelijk inkomen krijgen. Het helpt ook de klimaatverandering en het verlies aan biodiversiteit aan te pakken.

Sinds 2023 beschikken alle lidstaten over nationale strategische plannen over de manier waarop de financiële steun van de EU moet worden aangewend om de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid te verwezenlijken. De Commissie ondersteunt de lidstaten bij de correcte toepassing van hun plannen. Andere gebieden waarop nauw wordt samengewerkt om de EU-regels uit te voeren zijn [biologische landbouw](#) en [de bescherming van geografische aanduidingen](#).

Dankzij de handhavingsmaatregelen van de Commissie hebben alle lidstaten de [richtlijn inzake oneerlijke handelspraktijken in de relaties tussen ondernemingen in de landbouw- en voedselvoorzieningsketen](#) omgezet. De Commissie hield dialogen met 22 lidstaten om ervoor te zorgen dat de omzetting niet alleen volledig, maar ook correct is.

Duurzame visserij en maritieme ruimtelijke planning

Het [gemeenschappelijk visserijbeleid](#) van de EU is erop gericht de duurzaamheid van de visserij en de aquacultuur op lange termijn te waarborgen en zo bij te dragen tot de beschikbaarheid van voedselvoorraden. Het beoogt ook een redelijke levensstandaard te handhaven voor degenen die afhankelijk zijn van de visserij. Het beleid is toegespitst op het behoud van visbestanden via

maatregelen zoals het beperken van de vlootcapaciteit en het vaststellen van vangstbeperkingen. De lidstaten moeten controle- en handhavingssystemen opzetten om erop toe te zien dat deze maatregelen volledig worden uitgevoerd.

De Commissie zette een volgende stap in een procedure tegen [Kroatië](#) wegens tekortkomingen in het nationale systeem voor blauwvintonijnkwekerijen. Zij sloot een zaak af tegen Denemarken, dat voldeed aan de EU-verplichtingen inzake weging en rapportering van vangsten.

[Maritieme ruimtelijke plannen](#) bevorderen duurzame groei van maritieme economieën en een gezond gebruik van natuurlijke mariene biologische rijkdommen. De Commissie riep

[Griekenland](#), [Kroatië](#), [Italië](#), [Cyprus](#), [Portugal](#) en [Roemenië](#) op om hun plannen op te stellen en door te zenden aan de Commissie. De Commissie kon de procedures tegen Bulgarije en Spanje afsluiten aangezien zij aan deze verplichting voldeden.

Milieugovernance

Het betrekken van mensen bij milieuaangelegenheden is essentieel om naleving op milieugebied te verbeteren en een gezondere omgeving tot stand te brengen. De Commissie riep [Oostenrijk](#) op om zijn wetgeving inzake inspraak van het publiek in de besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden te verbeteren, in overeenstemming met het [Verdrag van Aarhus](#). Zij kon een zaak tegen Frankrijk afsluiten aangezien het voldeed aan de [EU-regels](#), door de toegang van het publiek tot milieu-informatie te verbeteren. De Commissie zette de volgende stap in een procedure tegen [Bulgarije](#) wegens het niet wegnemen van de belemmeringen voor de toegang tot de rechter met betrekking tot [luchtkwaliteitsplannen](#).

Schone en betaalbare energie

De geïntegreerde EU-energiemarkt is het meest kosteneffectieve instrument om een zekere en betaalbare energievoorziening voor mensen en bedrijven te waarborgen. Dankzij gemeenschappelijke regels en grensoverschrijdende infrastructuur kan in het ene EU-land geproduceerde energie worden geleverd aan gebruikers in een ander EU-land. Dankzij concurrentie en een grotere keuze aan energieleveranciers voor consumenten blijven de prijzen onder controle. Een geïntegreerde markt helpt ook om de duurzaamheid te verbeteren.

De Commissie heeft een inbreukprocedure ingeleid tegen [Kroatië](#) wegens het beperken van de uitvoer van gas, en tegen [Roemenië](#) wegens het beperken van de uitvoer van elektriciteit.

De Commissie heeft de uitvoering van het [pakket “Schone energie voor alle Europeanen”](#) gemonitord. De uitvoering van de wetgeving van het pakket is een springplank naar de toepassing van het [“Fit for 55”-pakket](#) en het [REPowerEU-plan](#).

Om tot de volledige omzetting van de EU-regels in nationale wetten te komen, nam de Commissie een volgende stap in de inbreukprocedures tegen:

- [Frankrijk](#), [Malta](#), [Nederland](#), [Polen](#) en [Portugal](#) inzake de wijziging van de [richtlijn energieprestatie van gebouwen](#);
- [Hongarije](#) inzake de [gewijzigde energie-efficiëntierichtlijn](#);
- [tegen 10 lidstaten](#) inzake de [richtlijn hernieuwbare energie \(REDII\)](#); en
- [tegen 13 lidstaten](#) inzake de [elektriciteitsrichtlijn](#).

Tegelijkertijd kon de Commissie 23 inbreukprocedures afsluiten aangezien lidstaten de omzetting van deze richtlijnen hadden afgerond.

Kernenergie veilig houden

Kernenergie kan een positieve bijdrage leveren aan het behalen van de klimaatdoelstellingen en het waarborgen van de energiezekerheid, maar de hoogste niveaus van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming moeten worden bereikt. De Commissie is steun blijven verlenen aan de effectieve uitvoering van het wetgevingskader van Euratom inzake nucleaire veiligheid om werknemers, patiënten en het publiek te beschermen tegen ioniserende straling, alsook om te garanderen dat radioactief afval veilig wordt behandeld.

De Commissie heeft [inbreukprocedures](#) ingeleid [tegen acht lidstaten](#) wegens het niet correct omzetten van de [wetgeving inzake stralingsbescherming](#). De zaken tegen [Bulgarije](#), [Ierland](#), [Frankrijk](#), [Litouwen](#) en [Luxemburg](#) konden in 2023 worden afgesloten aangezien deze landen hun nationale regels hadden aangepast en bijkomende toelichtingen hadden verstrekt.

De Commissie sloot ook de zaken tegen [Denemarken](#), [Kroatië](#), [Nederland](#) en [Polen](#) over de omzetting van de [richtlijn radioactief afval](#) af nadat zij hun nationale wetgeving hadden verbeterd. De correcte omzetting van de richtlijn helpt het veilige en verantwoorde beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval te waarborgen en de bevolking en het milieu te beschermen tegen de gevaren van radioactieve besmetting.

Een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk

We hebben gezien hoe belangrijk digitale technologie is wanneer het erom gaat te ondernemen of het leven makkelijker te maken. Veelzeggend in dit verband is dat we het streefdoel van 20 % investeringen in digitale projecten van NextGenerationEU ruim hebben overtroffen. Lidstaten hebben die investeringen gebruikt om hun gezondheidszorg, rechtspraak of vervoersnetwerk te digitaliseren.

Voorzitter Von der Leyen in haar toespraak over de Staat van de Unie in 2023

De EU ondersteunt een mensgerichte, duurzame visie op de digitale samenleving die mensen en bedrijven mondiger maakt. De digitale samenleving en digitale technologieën brengen nieuwe vrijheden en rechten met zich mee, naast nieuwe kansen om te leren, te ontspannen en te werken. In 2023 heeft de Commissie EU-regels gehandhaafd om technologie te bevorderen en tegelijkertijd gezorgd voor een open, eerlijke en duurzame digitale omgeving.

Technologie die werkt voor de mensen

In het [Europees wetboek voor elektronische communicatie](#) worden EU-telecomregels gemoderniseerd ten behoeve van zowel de consumenten als de industrie. In 2023 kon de Commissie zaken tegen Estland, Spanje, Frankrijk, Kroatië, Luxemburg, Oostenrijk, Roemenië en Slowakije afsluiten. Het wetboek is volledig omgezet in nationale wetgeving in 24 lidstaten. Duidelijker consumentenovereenkomsten, kwaliteitsvollere diensten en sterke concurrentiedynamiek op de markten zullen een impuls geven aan investeringen in connectiviteit, en tegelijkertijd de Europese gebruikers beschermen.

Een eerlijke en concurrerende digitale economie

De [platform-to-businessverordening](#) is het eerste pakket regels ooit voor het scheppen van een eerlijk, transparant en voorspelbaar ondernemingsklimaat voor kleinere ondernemingen en handelaars op onlineplatforms. De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen [acht lidstaten](#) wegens niet-naleving van hun verplichtingen uit hoofde van deze verordening. Van deze acht zaken heeft de Commissie de zaken tegen Tsjechië en Portugal met succes afgesloten, en bijkomende stappen gezet in de procedures tegen [Hongarije en Litouwen](#).

Met de [richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt](#) en de [richtlijn inzake online televisie- en radioprogramma's](#) worden de EU-regels inzake auteursrecht gemoderniseerd, en worden consumenten en makers in staat gesteld optimaal van het digitale tijdperk te profiteren. De Commissie heeft [Bulgarije](#), [Denemarken](#), [Finland](#), [Letland](#), [Polen](#) en [Portugal](#) verwezen naar het Hof van Justitie wegens hun achterstand bij de omzetting van ten minste een van de twee richtlijnen. Deze handhavingsactie zorgde ervoor dat tegen eind 2023 alleen Polen de omzetting van beide richtlijnen nog moest afronden.

Een open, democratische en duurzame digitale samenleving

De herziene [richtlijn audiovisuele mediadiensten](#) bevordert eerlijke voorwaarden voor alle spelers in de audiovisuele sector. Daarbij gaat het onder meer om traditionele televisieomroepen en aanbieders van audiovisuele mediadiensten op aanvraag. Sommige regels hebben ook betrekking op videoplatforms. De richtlijn beoogt een veiliger, eerlijker en meer divers audiovisueel landschap tot stand te brengen.

De Commissie kon de inbreukprocedures tegen Tsjechië, Estland, Frankrijk, Kroatië, Slovenië en Slowakije afsluiten aangezien deze landen de omzetting van de richtlijn hadden afgerond.

In de [digitaal dienstenverordening](#) worden gemeenschappelijke regels uiteengezet die van toepassing zijn op de gehele eengemaakte markt, met inbegrip van zorgvuldigheidsverplichtingen inzake illegale of anderszins schadelijke onlineactiviteiten en desinformatie. Hierin wordt een ongeëvenaarde norm voor de verantwoordingsplicht van grote onlinetussenhandelaars, waaronder onlineplatforms, vastgesteld. De Commissie heeft de lidstaten [ondersteund](#) om zich voor te bereiden op de toepassing van de nieuwe wet. Zij heeft ook een [lijst van 17 zeer grote onlineplatforms en twee zeer grote onlinezoekmachines](#) vastgesteld. Deze aanbieders moesten eerder dan andere aanbieders voldoen aan de digitaal dienstenverordening, reeds in augustus 2023, ten voordele van alle gebruikers in de EU.

De data-economie bevorderen

De [richtlijn open data](#) heeft tot doel om meer van de door de publieke sector geproduceerde en gefinancierde gegevens beschikbaar te maken voor hergebruik door iedereen, voor alle doeleinden. De ontwikkeling van data-intensieve innovaties zoals weer- of vervoerapps, die vaak gebruik maken van dynamische gegevens, wordt erdoor gestimuleerd. De richtlijn vergroot de transparantie door toegang te verschaffen tot onderzoeksgegevens die met overheidsmiddelen zijn gefinancierd, en ondersteunt nieuwe technologieën, waaronder artificiële intelligentie.

De Commissie heeft de volgende stap gezet in de inbreukprocedures tegen vier [lidstaten](#) (België, Bulgarije, Letland en Nederland) en verwees hen naar het Hof van Justitie wegens niet-omzetting van de richtlijn in nationale wetgeving. Tegelijkertijd kon de Commissie inbreukprocedures tegen andere lidstaten afsluiten aangezien zij de Commissie in kennis hadden gesteld van de volledige omzetting.

Vergemakkelijken van grensoverschrijdende activiteiten door ondernemingen

Het [EU-vennootschapsrecht](#) voorziet in een voorspelbaar rechtskader om EU-ondernemingen te helpen bij grensoverschrijdende activiteiten en bij het aangaan van nieuwe uitdagingen in een steeds digitalere wereld. De vaststelling van de [digitaliseringsrichtlijn](#) was een belangrijke stap in de digitalisering van het vennootschapsrecht. Ze beperkt bovendien die kosten voor ondernemingen door ondernemers in staat te stellen nieuwe bedrijven op te zetten en hun informatie volledig online bij te werken in ondernemingsregisters. In de [richtlijn grensoverschrijdende mobiliteit](#) worden duidelijke procedures uiteengezet voor fusie, splitsing of verhuizing over grenzen heen om vennootschappen te helpen wanneer zij uitbreiden of herstructureren op de eengemaakte markt.

In totaal hadden tegen eind 2023 23 lidstaten de digitaliseringsrichtlijn omgezet. De Commissie heeft de volgende stappen gezet in de inbreukprocedures tegen [Bulgarije](#) en [Cyprus](#) wegens het niet omzetten van de richtlijn. De Commissie heeft ook inbreukprocedures ingeleid tegen [11 lidstaten](#) wegens het niet omzetten van een aantal regels van de richtlijn, die een langere uitvoeringstermijn hadden. Aangezien 20 lidstaten de richtlijn grensoverschrijdende mobiliteit niet tijdig hadden omgezet, opende de Commissie inbreukprocedures. Tegen eind 2023 hadden in totaal 19 lidstaten deze regels omgezet.

Digitale vervoerssystemen

In de wegvervoersector zorgt de [Europese richtlijn inzake het systeem voor elektronische tolheffing](#) er bijvoorbeeld voor dat de tolheffingsdiensten op alle wegen in de EU interoperabel zijn. Weggebruikers kunnen in de hele EU gemakkelijk tol betalen met slechts één abonnement bij één dienstverlener en één enkel boordapparaat. De Commissie besloot [Bulgarije en Polen](#) te verwijzen naar het Hof van Justitie wegens het niet volledig omzetten van de richtlijn in nationaal recht. Zij zette inbreukprocedures voort tegen [Denemarken, Griekenland, Finland en Zweden](#) wegens dezelfde kwestie.

In de luchtvaartsector heeft de Commissie een inbreukprocedure geopend tegen [Slowakije](#) wegens niet-naleving van de [EU-regels](#) inzake de exploitatie van onbemande luchtvaartuigen. Zij heeft ook inbreukprocedures ingeleid tegen [17 lidstaten](#) wegens niet-naleving van de [verordening Gemeenschappelijk Project Eén](#).

Deze verordening zorgt voor een gesynchroniseerde uitvoering van procedures en technische oplossingen die essentieel zijn voor goede prestaties op het gebied van luchtverkeersbeheer overal in het gemeenschappelijk Europees luchtruim.

Bouwen aan een rechtvaardig en sociaal Europa

De toekomst van ons continent hangt af van de keuzes die we vandaag maken. Van de stappen die we zetten om onze Unie te voltooien. De burgers van Europa willen een Unie die voor hen opkomt in een tijd van sterke machtsconcurrentie. Maar ze willen ook een Unie die hen beschermt en dicht bij hen staat, als partner en bondgenoot in hun dagelijkse strijd.

Voorzitter Von der Leyen in haar toespraak over de Staat van de Unie in 2023

De EU streeft naar economisch herstel en groene en digitale transitie die sociaal rechtvaardig en eerlijk zijn. De EU-regels hebben als doel ervoor te zorgen dat iedereen gelijke kansen krijgt in het leven en dezelfde sociale rechten kan genieten. Om die reden heeft de Commissie in 2023 handhavingsmaatregelen genomen om de rechten van werknemers te beschermen en eerlijke arbeidsomstandigheden te bevorderen. Zij heeft discriminatie aangepakt die het vrije verkeer van werknemers ondermijnt en een ruimere toepassing van EU-regels om werk en gezin te combineren tot stand gebracht.

Arbeidsrecht

Het [arbeidsrecht van de EU](#) beschermt werknemers in hun relatie met hun werkgevers. Deze regels waarborgen houdbare werk- en rusttijden, gelijke behandeling van kwetsbare werknemers en passende zorg voor werknemers in geval van insolventie.

De Commissie heeft een [verslag over de uitvoering door de lidstaten](#) van de [arbeidstijdenrichtlijn](#) gepubliceerd. De bevindingen laten een algemeen positief beeld zien van de nationale uitvoering. In de [interpretatieve mededeling](#) van de Commissie wordt de rechtspraak van het Hof van Justitie met betrekking tot de richtlijn samengevat om de belanghebbenden juridische duidelijkheid en rechtszekerheid te bieden.

Om de [regeling inzake tijdelijke arbeidsovereenkomsten](#) te handhaven heeft de Commissie [verdere actie genomen tegen Italië](#), onder meer over de arbeidsomstandigheden van [honorair rechters](#). Het doel was onrechtmatig gebruik van arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd te voorkomen en discriminerende arbeidsvoorwaarden in de overheidssector te vermijden. De Commissie heeft ook mogelijke discriminatie van werknemers met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd in Polen behandeld in een EU-pilotdialoog. Polen heeft zijn regels over de beëindiging van arbeidsrelaties gewijzigd om erop toe te zien dat werknemers met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd niet worden gediscrimineerd.

In de nieuwe [richtlijn betreffende minimumlonen](#) wordt een gemeenschappelijk kader vastgesteld voor minimumlonen in de EU. Om de correcte omzetting van meet af aan te bevorderen, ruim voor de uiterste datum voor omzetting van 15 november 2024, heeft de Commissie de lidstaten ondersteund door richtsnoeren te verstrekken in het [verslag uitgegeven door de deskundigengroep](#).

De handhaving van regels over eerlijke arbeidsomstandigheden en eerlijke werkgelegenheid is essentieel om de welvaart van mensen en de werking van de eengemaakte markt te verbeteren. Een kernbeginsel is het waarborgen van een gelijk speelveld tussen de arbeidsmarkten van de lidstaten.

Gezondheid en veiligheid op het werk

De EU heeft een omvangrijk geheel van regels inzake [gezondheid en veiligheid op het werk](#) ontwikkeld om een hoog beschermingsniveau voor werknemers te waarborgen. Gezonde en veilige arbeidsomstandigheden resulteren in gezond en productief personeel, wat ook bijdraagt aan de duurzame groei van de EU-economie.

De Commissie heeft haar EU-pilotdialoog met vijf lidstaten voortgezet om nationale maatregelen in overeenstemming te brengen met de [vierde lijst van indicatieve grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling](#) in het kader van de richtlijn betreffende chemische agentia. Als gevolg hiervan voldeden Hongarije en Nederland aan de richtlijn en verbonden Tsjechië en Polen zich ertoe hun nationale wetten op korte termijn in overeenstemming te brengen met de EU-regels. De Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen [Duitsland](#).

De Commissie heeft ook haar EU-pilotdialoog met 13 lidstaten voortgezet over de omzetting van de eerste wijziging ter actualisering van de [richtlijn carcinogene, mutagene of reprotoxische stoffen](#). Na deze dialoog voldeden zes lidstaten aan de richtlijn en verbonden drie lidstaten zich ertoe om hun nationale wetten in overeenstemming te brengen met de EU-regels. De dialoog met de resterende vier lidstaten wordt voortgezet. De Commissie heeft ook een EU-pilotdialoog ingeleid met 14 lidstaten om te zorgen voor overeenstemming met de geactualiseerde [richtlijn biologische agentia](#).

De Commissie heeft drie inbreukprocedures afgesloten aangezien Duitsland, Cyprus en Oostenrijk de EU-regels in nationale wetgeving hadden omgezet. De betrokken handelingen waren respectievelijk de [richtlijn inzake bouwplaatsen](#), de [richtlijn betreffende medische hulpverlening aan boord van schepen](#) en de [richtlijn persoonlijke beschermingsmiddelen](#). Als gevolg hiervan kunnen werknemers rekenen op veiligere arbeidsomstandigheden.

Arbeidsmobiliteit

[Het vrije verkeer van werknemers](#) is een van de fundamentele vrijheden van de EU. Dit omvat het recht om in een andere lidstaat en te werken en er om die reden te verblijven, werk te zoeken in een andere lidstaat en er te verblijven, ook als het dienstverband is beëindigd. EU-werknemers krijgen dezelfde behandeling als eigen onderdanen wat betreft toegang tot werk, arbeidsvoorwaarden en alle andere sociale en belastingvoordelen.

De Commissie [heeft Italië naar het Hof van Justitie verwezen](#) wegens zijn weigering om een einde te stellen aan de discriminatie van docenten vreemde talen aan openbare universiteiten, in procedures op basis van een [verzoekschrift gericht tot het Europees Parlement](#).

De [detachingsrichtlijnen](#) regelen de situatie waarin een werknemer door zijn/haar werkgever worden uitgezonden om tijdelijk een dienst te verrichten in een andere EU-lidstaat. Dit kan plaatsvinden in het kader van een dienstverleningsovereenkomst, een overplaatsing binnen een groep of een terbeschikkingstelling via een uitzendbureau.

In 2023 heeft de Commissie de volgende stap gezet in inbreukprocedures tegen 17 lidstaten wegens het niet in overeenstemming brengen van de [EU-regels](#) inzake de detachering van werknemers. Als gevolg hiervan gaven negen lidstaten aan dat zij bereid waren om de door de Commissie aangehaalde klachten aan te pakken.

Coördinatie van de sociale zekerheid

Het [EU-recht](#) coördineert de socialezekerheidsstelsels van de lidstaten. Het beschermt de socialezekerheidsrechten van mensen die zich verplaatsen binnen de EU. Het is bijgevolg een belangrijk aspect om te waarborgen dat het vrije verkeer van mensen effectief wordt uitgeoefend.

Na klachten van EU-burgers heeft de Commissie inbreukprocedures ingeleid tegen [Griekenland](#) en [Italië](#) wegens de beperking van toegang van EU-werknemers tot toelagen voor kinderen ten laste. Voorwaarde voor toegang is een verblijfsperiode van twee jaar (Italië) of vijf jaar (Griekenland). Bovendien moet het kind in Italië samenwonen met de begunstigde. Deze voorwaarden vormen een schending van de EU-regels inzake het vrije verkeer van werknemers en coördinatie van de sociale zekerheid.

De Commissie heeft de volgende stap gezet in de procedure tegen [Duitsland](#) (Beieren) wegens het afhankelijk stellen van de indexering van gezinstoelagen van het land van verblijf van de begunstigde van het kind. Deze maatregel beoogt het vrije verkeer van werknemers te beschermen en ongerechtvaardigde indirecte discriminatie op basis van de nationaliteit van migrerende werknemers aan te pakken.

Dankzij deze handhavingsmaatregelen op het gebied van arbeidsmobiliteit en coördinatie van sociale zekerheid hebben werknemers in de hele EU toegang tot 27 arbeidsmarkten en genieten zij dezelfde sociale zekerheid als andere belastingplichtigen in de ontvangende lidstaat.

Gelijke kansen voor mannen en vrouwen

De [richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven](#) beoogt gelijke participatie op de arbeidsmarkt te waarborgen. Ze bevordert de combinatie van werk en gezin voor werknemers met zorgtaken en stimuleert een gelijke verdeling van zorgtaken tussen ouders.

In april 2023 heeft de Commissie verder stappen gezet in inbreukprocedures tegen [11 lidstaten](#) wegens onvolledige omzetting van de richtlijn. De meeste van deze lidstaten hebben de noodzakelijke wetgeving later in 2023 vastgesteld. Voorts besloot de Commissie om [België, Ierland en Spanje](#) te verwijzen naar het Hof van Justitie wegens het nog steeds niet volledig omzetten van de richtlijn.

Non-discriminatie op het werk en inclusie

De Commissie onderschrijft gelijkheid als een fundamenteel beginsel van de EU en is een voorvechter van non-discriminatie op het werk en daarbuiten.

In de [Europese toegankelijkheidswet](#) worden vereisten vastgesteld om de toegankelijkheid van producten en diensten voor personen met een handicap en ouderen te waarborgen. Een omgeving waar producten en diensten beter toegankelijk zijn, draagt bij tot een inclusievere samenleving en maakt het voor personen met een handicap gemakkelijker om zelfstandig te leven.

Om toe te zien op de volledige omzetting van de [Europese toegankelijkheidswet](#) heeft de Commissie inbreukprocedures ingeleid tegen [Denemarken, Estland en Italië](#), en heeft zij de volgende stap gezet in de procedure tegen [Bulgarije, Cyprus, Ierland, Nederland en Polen](#). De Commissie heeft ook [AccessibleEU](#) opgericht, een ondersteuningscentrum om de lidstaten te helpen bij de uitvoering van de EU-toegankelijkheidswetgeving.

Bescherming van mensen en onze vrijheden

Democratie gaat over ons individueel recht om te worden gehoord. Maar democratie is ook onze gezamenlijke verantwoordelijkheid. Elke nieuwe generatie draagt de verantwoordelijkheid om onze democratie gezond te houden. Om ze representatiever en inclusiever te maken. Om ze te beschermen tegen interne en externe dreigingen. En om controles en waarborgen op de macht te garanderen.

Voorzitter Von der Leyen tijdens het evenement op hoog niveau over verkiezingen van
23 oktober 2023

Het beschermen en bevorderen van de EU-waarden is een topprioriteit voor de Europese Commissie. Handhaving van het EU-recht is essentieel om de rechten van mensen te waarborgen en helpt ervoor te zorgen dat de fundamentele rechten vrijheden eenvormig worden gerespecteerd in alle lidstaten. In 2023 heeft de Commissie haar acties ter verdediging en handhaving van de rechtsstaat en de bescherming van de grondrechten voortgezet, waarbij zij ook specifieke acties heeft ondernomen op gebieden zoals de naleving van de EU-wetgeving inzake non-discriminatie en de handhaving van EU-regels voor de bestrijding van seksueel misbruik van kinderen en de bescherming van kinderen tegen ontvoering. Zij heeft de rechten van consumenten en van grensoverschrijdende patiënten veiliggesteld, gezorgd voor veiliger vervoer en de Europese veiligheidsunie versterkt.

Eerbiediging van de rechtsstaat

De Commissie gebruikt verschillende instrumenten om de rechtsstaat in de EU te beschermen en te bevorderen. De lidstaten garanderen doorgaans hoge normen op het gebied van de rechtsstaat. Er is echter ook sprake van belangrijke uitdagingen in sommige lidstaten, die de Commissie aanpakt door gebruik te maken van een gevarieerd instrumentarium voor de rechtsstaat.

In het jaarlijkse [verslag over de rechtsstaat](#) komen zowel positieve als negatieve ontwikkelingen in de lidstaten aan bod op gebieden die essentieel zijn voor de eerbiediging van de rechtsstaat, en er worden [landspecifieke aanbevelingen](#) geformuleerd. Het verslag vormt de hoeksteen van het rechtsstaatmechanisme, een jaarlijkse cyclus om de rechtsstaat te bevorderen en te voorkomen dat er problemen ontstaan of dat bestaande problemen verergeren.

De [conditionaliteitsverordening](#) zorgt ervoor dat de EU-begroting beschermd wordt tegen de gevolgen van inbreuken op de beginselen van de rechtsstaat. De Commissie past deze verordening strikt toe: op 13 december 2023, een jaar nadat de Raad [maatregelen](#) had aangenomen om de EU-begroting te beschermen tegen inbreuken op de beginselen van de rechtsstaat in Hongarije, heeft de Commissie de situatie van Hongarije [opnieuw geëvalueerd](#). Zij concludeerde dat Hongarije de problemen die hadden geleid tot de vaststelling van de [maatregelen ter bescherming van de EU-begroting](#) niet had aangepakt en dat de maatregelen bijgevolg niet konden worden opgeheven.

Er werden ook overwegingen met betrekking tot de rechtsstaat opgenomen in de werkzaamheden van de [herstel- en veerkrachtfaciliteit, waarbij de lidstaten relevante hervormingen doorvoeren in het kader van hun herstel- en veerkrachtplannen](#).

Tot slot kan bezorgdheid over de rechtsstaat specifiek tot uiting komen in inbreuken op het EU-recht, die de Commissie heeft aangepakt door middel van inbreukprocedures.

In februari 2023 besloot de Commissie om [Polen](#) te verwijzen naar het Hof van Justitie wegens schendingen van het EU-recht door het Constitutioneel Hof van Polen. De Commissie had geconcludeerd dat de uitspraken van het gerecht negatieve gevolgen hadden voor de fundamentele beginselen van de rechtsorde van de EU, met inbegrip van de voorrang van het EU-recht. In een andere inbreukprocedure tegen Polen bevestigde het Hof van Justitie in zijn [arrest](#) het standpunt van de Commissie over het feit dat de nationale wetgeving de onafhankelijkheid van Poolse rechters ondermijnt. Polen heeft aangekondigd dat het van plan is de vereiste stappen te zetten om te voldoen aan het arrest.

In juni 2023 heeft de Commissie een inbreukprocedure ingeleid tegen [Polen](#) met betrekking tot een wet waarbij een bijzondere commissie wordt opgericht om de Russische invloed op de binnenlandse veiligheid van Polen tussen 2007 en 2022 te onderzoeken. De Commissie was van mening dat de wet een schending vormde van een aantal bepalingen en beginselen van het EU-Verdrag en van rechten uit hoofde van het EU-Handvest van de grondrechten. Na de handhavingsactie van de Commissie ging de bijzondere commissie niet aan de slag en na de Poolse algemene verkiezingen in 2023 werden de leden ervan ontslagen door de Sejm (hoewel de wet tot oprichting van de commissie nog moet worden ingetrokken).

Bestrijding van racisme, vreemdelingenhaat en discriminatie

Haatzaaiende uitspraken en haatmisdrijven vormen niet alleen een ernstige bedreiging voor de directe slachtoffers, maar ook voor de samenleving als geheel. Ze ondermijnen de sociale cohesie door angst te zaaien, gemeenschappen te verdelen en een sfeer te creëren die discriminatie en geweld in de hand werkt.

De Commissie is deze misdaden blijven bestrijden door het [kaderbesluit betreffende de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht](#) te handhaven. Deze wet vereist dat het publiekelijk aanzetten publiek tot geweld of haat op grond van ras, huidskleur, godsdienst, afstamming, dan wel nationale of etnische afkomst strafbaar wordt gesteld. Na de handhavingsactie

van de Commissie hebben België, Duitsland, Griekenland, Luxemburg en Roemenië hun wetgeving gecorrigeerd.

Krachtens de [richtlijnen inzake gelijke behandeling](#) is discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid op verschillende gebieden verboden.

De Commissie heeft [Slowakije](#) verwezen naar het Hof van Justitie wegens het niet effectief aanpakken van de problematiek van de segregatie van Roma-leerlingen in het onderwijs. Discriminatie op grond van etnische afstamming in het onderwijs is een ernstig probleem met levenslange gevolgen en is verboden uit hoofde van de [richtlijn inzake gelijke behandeling ongeacht ras of etnische afstamming](#).

Bescherming van personen die inbreuken op het EU-recht melden

De bescherming van klokkenluiders bevordert de fundamentele waarden van de rechtsstaat en de democratie, alsook het recht op vrijheid van meningsuiting. De reden hiervoor is dat klokkenluiders wangedrag aan het licht brengen, schade aan het algemeen belang voorkomen en transparantie en verantwoordingsplicht bevorderen. De [klokkenluidersrichtlijn](#) beschermt klokkenluiders tegen represailles voor het melden van inbreuken op het EU-recht. Op grond hiervan zijn de lidstaten vereist doeltreffende kanalen op te zetten om dergelijke inbreuken vertrouwelijk te kunnen melden.

De Commissie heeft [Tsjechië, Duitsland, Estland, Luxemburg, Hongarije en Polen](#) verwezen naar het Hof van Justitie wegens het niet omzetten van deze regels in nationale wetgeving. Eind 2023 liepen ook inbreukprocedures in de precontentieuze fase tegen zes andere lidstaten. Tegelijkertijd sloot de Commissie zaken tegen negen lidstaten af aangezien zij de richtlijn volledig in nationale wetgeving hadden omgezet.

Bescherming van kinderen

Om de [bescherming van minderjarigen](#) voort te zetten, heeft de Commissie inbreukprocedures ingeleid tegen 16 lidstaten wegens onjuiste omzetting van de [richtlijn ter bestrijding van seksueel misbruik van kinderen](#). De Commissie kon de zaken tegen Duitsland en Zweden afsluiten.

Kinderen moeten ook worden beschermd tegen ontvoering door een ouder en zo snel mogelijk naar hun gebruikelijke verblijfplaats worden teruggebracht. Krachtens de [Brussel II bis-verordening](#) worden kinderen beschermd in grensoverschrijdende geschillen met betrekking tot ouderlijke verantwoordelijkheid en ontvoering van kinderen.

De Commissie heeft ook inbreukprocedures ingeleid tegen [Polen](#) wegens het niet vervullen van verplichtingen uit hoofde van de [Brussel II bis-verordening](#). De Commissie is van mening dat de Poolse autoriteiten er niet in slagen om arresten waarin de terugkeer van ontvoerde kinderen naar andere lidstaten wordt bevolen, te erkennen en snel en doeltreffend ten uitvoer te leggen.

Justitiële samenwerking en individuele waarborgen in strafrecht

Het [Europees aanhoudingsbevel](#) is de hoeksteen van de samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van strafrecht. Voor de handhaving ervan nam de Commissie verschillende maatregelen tegen [tien lidstaten](#). Aangezien Italië, Cyprus, Malta en Roemenië hun wetgeving hadden gewijzigd, konden de procedures tegen hen worden afgesloten. Een andere inbreukprocedure, tegen Ierland, werd beëindigd aangezien het land de omzetting van de [EU-regels](#) inzake de wederzijdse erkenning van rechterlijke uitspraken in strafzaken had voltooid.

De Commissie heeft ook vooruitgang geboekt bij het monitoren van de omzetting van de [EU-richtlijnen inzake procedurele rechten](#). Zij heeft inbreukprocedures ingeleid tegen 13 lidstaten wegens onvolledige omzetting van de [richtlijn betreffende procedurele waarborgen voor kinderen](#). Zij heeft inbreukprocedures ingeleid tegen 14 lidstaten wegens gedeeltelijke of onjuiste omzetting van de [richtlijn betreffende het recht op toegang tot een advocaat](#). Er werden ook volgende stappen gezet tegen [Bulgarije en Letland](#) wegens onjuiste omzetting van de [richtlijn betreffende het recht op informatie in strafprocedures](#).

De Commissie heeft de correcte omzetting van de [richtlijn betreffende het recht op vertolking en vertaling in strafprocedures](#) gehandhaafd. Zij heeft inbreukprocedures ingeleid tegen [Bulgarije](#) en heeft verdere stappen gezet in bestaande zaken tegen [België](#), [Portugal](#), [Zweden](#) en [Letland](#). De Commissie heeft ook zaken ingeleid tegen [België](#), [Bulgarije](#), [Kroatië](#), [Letland](#) en [Hongarije](#) wegens onjuiste omzetting van de [EU-regels inzake de versterking van het vermoeden van onschuld](#).

De Commissie heeft in totaal 13 zaken afgesloten aangezien de lidstaten intussen voldeden aan de procedurele waarborgen voor verdachten en beklagden uit hoofde van de bovengenoemde richtlijnen.

Bescherming van consumenten

De EU-regels bieden een hoog niveau van bescherming voor consumenten bij het kopen van goederen, digitale inhoud en digitale diensten binnen de eengemaakte markt.

Met de [richtlijn betere handhaving en modernisering](#) zijn de bestaande regels inzake consumentenbescherming aangescherpt. Meer transparantie bij aankondigingen van prijsverminderingen, strengere sancties en rechtsmiddelen voor slachtoffers van oneerlijke handelspraktijken, zijn enkele verwezenlijkingen van de richtlijn. Dankzij de handhavingsactie van de Commissie hebben alle lidstaten het proces voor de omzetting van deze regels in nationale wetgeving afgerond. Dit is ook het geval voor de [richtlijn digitale inhoud en de richtlijn verkoop van goederen](#). De Commissie heeft ook alle resterende inbreukprocedures voor onvolledige omzetting van de [richtlijn digitale inhoud en de richtlijn verkoop van goederen](#) afgesloten, met uitzondering van één lidstaat.

In de [richtlijn representatieve vorderingen](#) wordt een nieuw kader gecreëerd voor de bescherming van consumenten in situaties van massaschade. Gekwalificeerde entiteiten, zoals consumentenorganisaties of overheidsinstanties, kunnen juridische stappen ondernemen om inbreuken te stoppen en passende rechtsmiddelen te vorderen voor consumenten. De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen 24 lidstaten wegens het niet tijdig omzetten van de richtlijn, en heeft al een nieuwe stap gezet in acht van deze zaken.

Het Hof van Justitie heeft in een [arrest](#) bevestigd dat Slovenië niet voldeed aan de [richtlijn pakketreizen op het moment van de COVID-19-pandemie](#). In de uitspraak werd bevestigd dat het opschorten van het recht van reizigers op een terugbetaling binnen 14 dagen na de annulering van de pakketreis wegens COVID-19 een inbreuk vormde op de richtlijn.

Bescherming van persoonsgegevens

Gegevensbescherming is een essentiële waarborg die is verankerd in het Handvest van de grondrechten van de EU. In 2023 is de Commissie blijven toezien op de uitvoering van de EU-regels inzake gegevensbescherming in de lidstaten. Daarbij is zij nagegaan of de nationale wetgeving in overeenstemming is met de [algemene verordening gegevensbescherming](#) en de [richtlijn gegevensbescherming bij rechtshandhaving](#) en heeft zij waar nodig inbreukprocedures ingeleid.

De Commissie heeft [inbreukprocedures](#) ingeleid tegen België wegens gebrek aan voorziening in rechte tegen een parlementair besluit om leden van de gegevensbeschermingsautoriteit te ontslaan. Dit besluit vormde een schending van de [algemene verordening gegevensbescherming](#) en het recht op een effectieve voorziening in rechte en op een eerlijk proces verankerd in het EU-Handvest van de grondrechten. In een andere zaak heeft de Commissie de inbreukprocedure afgesloten nadat België het gebrek aan onafhankelijkheid van de leden van de

Veiliger vervoer

Vervoer over de weg is de meest gebruikte reismethode. Om het risico op verkeersongevallen te beperken, heeft de Commissie EU-regels en technische normen bevorderd en gehandhaafd om het aantal dodelijke slachtoffers als gevolg van die ongevallen omlaag te brengen. In 2023 heeft de Commissie een inbreukprocedure ingeleid tegen [Tsjechië en Oostenrijk](#) wegens onvolledige omzetting van de [herziene EU-regels](#) betreffende het beheer van de verkeersveiligheid van weginfrastructuur. Zij heeft ook inbreukprocedures ingeleid tegen [Denemarken, Griekenland, Litouwen en Oostenrijk](#), en heeft inbreukprocedures voortgezet tegen [Bulgarije en Finland](#) wegens onjuiste omzetting van de [EU-regels betreffende de periodieke technische controles](#). De Commissie heeft de volgende stap gezet in een inbreukprocedure tegen [Tsjechië](#) wegens onjuiste omzetting van de [EU-regels](#) inzake de minimumnormen voor rijgeschiktheid in verband met hart- en vaatziekten.

In de spoorwegsector heeft de Commissie een inbreukprocedure ingeleid tegen [Hongarije](#) en heeft zij inbreukprocedures voortgezet tegen [Polen](#) en [Portugal](#) wegens de onjuiste uitvoering van bepaalde regels inzake [veiligheid op het spoor](#). De Commissie heeft ook inbreukprocedures voortgezet tegen [Duitsland](#) en [Polen](#) wegens de onjuiste uitvoering van bepaalde regels inzake de [interoperabiliteit van de spoorwegen](#). Deze maken deel uit van het [vierde spoorwegpakket](#), dat erop gericht is de interne markt voor spoorwegvervoerdiensten te voltooien, de spoorwegsector nieuw leven in te blazen en deze concurrerender te maken ten aanzien van andere vervoerswijzen.

In de maritieme sector heeft de Commissie een inbreukprocedure ingeleid tegen [Zweden](#) wegens het niet voldoen aan zijn verplichtingen uit hoofde van de [EU-wetgeving inzake maritieme veiligheid](#). In deze regels worden veiligheidsvoorschriften voor schepen en havens uiteengezet en wordt voorzien in maritieme veiligheidsinspecties. Deze maatregelen leveren een belangrijke bijdrage aan de havenveiligheid, zowel bij het bestrijden van criminaliteit als bij het veerkrachtig maken van de kritieke infrastructuur van de EU.

Op het gebied van luchtvaartveiligheid heeft de Commissie een inbreukprocedure ingeleid tegen [Estland](#) wegens niet-naleving van de [EU-regels](#) inzake luchtvaartveiligheidsbeheer. Zij heeft ook een inbreukprocedure ingeleid tegen [Griekenland](#) wegens niet-naleving van [EU-regels](#) voor het verifiëren van de naleving door luchtvervoerexploitanten en het uitvoeren van toezichtactiviteiten inzake veiligheid van de burgerluchtvaart. De Commissie heeft ook een inbreukprocedure geopend tegen [Denemarken](#) en [Cyprus](#) wegens de onjuiste uitvoering van EU-regels inzake luchtvaartveiligheid.

Bevorderen van gezondheid en voedselveiligheid

De EU-regels inzake gezondheid en voedselveiligheid hebben tot doel een hoog niveau van bescherming van de gezondheid van mensen, dieren en planten te waarborgen en de belangen van consumenten te beschermen. De Commissie hanteert een “één gezondheid”-benadering voor paraatheid en preventie, waarin de gezondheid van mens, dier en milieu, alsook de veiligheid van levensmiddelen en diervoeder worden bestreken. De Commissie helpt de lidstaten om deze EU-regels uit te voeren en te handhaven, en voert controles, inclusief audits, uit om de naleving te verifiëren.

In 2023 heeft de Commissie op verschillende gebieden opgetreden om erop toe te zien dat de lidstaten het EU-recht naleven. Wat de toegang tot gezondheidszorg in andere lidstaten betreft, heeft Finland zijn wetgeving aangepast om een passend niveau van terugbetaling aan patiënten te waarborgen, in overeenstemming met de [richtlijn grensoverschrijdende gezondheidszorg](#). Wat menselijke weefsels en cellen betreft, heeft de Commissie een klacht ontvangen over tekortkomingen in Griekenland bij de uitvoering van [EU-regels](#), in het bijzonder wat oogweefselbanken betreft. Na een dialoog met de Commissie heeft Griekenland de kwestie aangepakt en kunnen aanvragen voor de erkenning oogweefselbanken nu doeltreffend worden behandeld.

Met betrekking tot de [gezondheid van planten](#) heeft de Commissie een zaak tegen Italië afgesloten over de uitvoering van maatregelen tegen het plaagorganisme *Xylella fastidiosa*. In een audit van de Commissie werd bevestigd dat Italië uitvoeringsproblemen op het terrein had opgelost na een [arrest](#) van het Hof van Justitie.

[De gezondheid](#) en het [welzijn van dieren](#) krijgt steeds meer publieke aandacht in de EU. Om de EU-regels op dit gebied te handhaven, hebben de Commissie en de lidstaten een [gezamenlijke handhavingsactie](#) uitgevoerd om de illegale handel in katten en honden te bestrijden. Deze maatregel heeft geholpen om terugkerende trends en marktdeelnemers te identificeren die betrokken

zijn bij frauduleuze en bedrieglijke praktijken. Dit heeft geleid tot 47 gerechtelijke procedures in de EU.

[EU-voorschriften inzake voedselinformatie](#) beschermen consumenten tegen misleiding en zorgen voor eerlijke handelspraktijken. In een zaak over het in de handel brengen van natuurlijk mineraalwater besloot de Commissie om [Bulgarije](#) te verwijzen naar het Hof van Justitie. Een belangrijk probleem was het feit dat de Bulgaarse wetgeving toestaat dat natuurlijk mineraalwater en bronwater afkomstig van dezelfde bron onder verschillende handelsbenamingen in de handel wordt gebracht. Ook hoeft de naam van de bron niet op het etiket van mineraalwater en bronwater te worden vermeld.

Betere regelgeving voor beroepen en vrij verkeer van beroepsbeoefenaren

Op grond van de [richtlijn evenredigheidsbeoordeling](#) moeten de lidstaten ervoor zorgen dat eventuele nieuwe vereisten voor beroepen noodzakelijk zijn. Omslachtige nationale regels maken het moeilijker voor gekwalificeerde kandidaten om toegang te krijgen tot een brede waaier aan beroepen in de hele EU of deze uit te oefenen, wat de inspanningen om het tekort aan geschoolde arbeidskrachten in de EU in de weg staat.

De Commissie heeft een inbreukprocedure ingeleid tegen [België](#) en [Estland](#) en heeft de volgende stap gezet in de procedure tegen [16 lidstaten](#) wegens onjuiste omzetting van deze regels. Tegelijkertijd heeft zij de procedures tegen 12 lidstaten afgesloten. In deze lidstaten kan de richtlijn evenredigheidsbeoordeling ten volle effect sorteren en de toegang tot en de uitoefening van gereguleerde beroepen vergemakkelijken.

Om de regels inzake de [erkenning van beroepskwalificaties](#) te handhaven heeft de Commissie zaken voortgezet tegen [België](#), [Cyprus](#) en [Roemenië](#), evenals twee zaken tegen [Griekenland](#). De handhavingsactie in Griekenland beoogt er bijvoorbeeld op toe te zien dat beroepsbeoefenaren die als loopbaanadviseur, schooldirecteur of andere onderwijsbeheerder zijn gekwalificeerd in een andere lidstaat hun beroep in Griekenland kunnen uitoefenen. De Commissie heeft zaken ingeleid tegen [Duitsland](#), [Ierland](#) en [Spanje](#) wegens het niet garanderen van de erkenning van beroepskwalificaties uit de hele EU, en heeft procedures tegen 13 lidstaten afgesloten. De zaak tegen [Ierland](#) was gebaseerd op een [verzoekschrift gericht tot het Europees Parlement](#).

Bescherming van gedetacheerde bestuurders

In de wegvervoersector voorzien [EU-regels](#) in de sociale bescherming van bestuurders die in een lidstaat werken en tijdelijk in een andere lidstaat worden tewerkgesteld. De regels zorgen ervoor dat deze gedetacheerde bestuurders een beloning ontvangen van de ontvangende lidstaat gedurende de periode waarin zij zijn gedetacheerd. De regels voorzien ook in een uitputtende lijst met administratieve voorschriften voor bedrijven die bestuurders detacheren naar een andere lidstaat, en harmoniseren de inspectie maatregelen in de hele EU.

In 2023 besloot de Commissie om [Nederland en Portugal](#) te verwijzen naar het Hof van Justitie wegens het niet volledig omzetten van deze regels in hun nationaal recht. De Commissie heeft een inbreukprocedure ingeleid tegen [Denemarken en Frankrijk](#) en heeft verdere stappen gezet in de procedures tegen [acht lidstaten](#) om dezelfde reden.

Versterking van de Europese veiligheidsunie

De [Europese veiligheidsunie](#) beoogt ervoor te zorgen dat het [veiligheidsbeleid](#) van de EU is aangepast aan de veranderende dreigingen en dat langdurige en duurzame veerkracht wordt opgebouwd. De Commissie is zich blijven inspannen voor de handhaving van de [richtlijn inzake terrorismebestrijding](#), waarin gedragingen zoals training en reizen met een terroristisch oogmerk, evenals financiering van terrorisme, strafbaar worden gesteld. Zij heeft de volgende stap gezet in de procedures [tegen tien lidstaten](#) om ervoor te zorgen dat de richtlijn correct wordt omgezet. Tegelijkertijd heeft de Commissie zaken tegen elf lidstaten gesloten zodra zij de omzetting van deze regels correct hadden uitgevoerd.

In de [verordening inzake terroristische online-inhoud](#) wordt de dreiging van terroristische inhoud op het internet en van misbruik van het internet voor terroristische doeleinden aangepakt. De Commissie heeft maatregelen genomen om de correcte uitvoering van de verordening te waarborgen en heeft inbreukprocedures ingeleid tegen [22 lidstaten](#). De handhavingsactie is effectief gebleken: 10 lidstaten voldoen reeds aan hun verplichtingen om ervoor te zorgen dat terroristische inhoud online wordt verwijderd. De overeenkomstige inbreukprocedures konden worden afgesloten.

In de [EU-regels inzake vuurwapens](#) worden minimumnormen vastgesteld voor de verwerving, het voorhanden hebben en de uitwisseling van civiele vuurwapens, en de bescherming tegen strafbare feiten en [illegale handel](#). De Commissie besloot om [Luxemburg](#) en [Zweden](#) te verwijzen naar het Hof van Justitie wegens het niet implementeren van deze belangrijke wetgeving. De zaak tegen Zweden kon later worden afgesloten, evenals andere zaken tegen Zweden, Bulgarije, Ierland, Griekenland en Luxemburg. Dit leidt tot meer veiligheid voor iedereen in de EU aangezien deze lidstaten de regels om illegale wapenhandel tegen te gaan, voortaan naar behoren toepassen.

De Commissie zet zich in voor de bestrijding van [de risico's die inherent zijn aan de digitale transformatie](#) en de dreiging van [georganiseerde misdaad](#) voor onze welvaart en veiligheid. Zij heeft inbreukprocedures ingeleid tegen [Tsjechië, Hongarije, Polen, Slovenië en Finland](#) om de omzetting van de [richtlijn inzake de strafrechtelijke bestrijding van het witwassen van geld](#) te handhaven. Tegelijkertijd betekende de vooruitgang dat zaken tegen 13 andere lidstaten konden worden afgesloten.

Om de [richtlijn betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt](#) te handhaven, heeft de Commissie inbreukprocedures ingeleid tegen [Bulgarije](#) en [Polen](#), en heeft zij de volgende stap gezet in de procedure tegen [Finland](#) wegens de onjuiste omzetting van de richtlijn.

De Commissie heeft verder besloten om de gemeenschappelijke regels inzake [drugs](#) te handhaven. Zij heeft [Hongarije](#) verwezen naar het Hof van Justitie wegens niet-naleving van het overeengekomen EU-standpunt over de internationale categorisering van cannabis en aanverwante stoffen in de VN-Commissie voor verdovende middelen.

Beheer van de buitengrenzen

Het [Schengengebied](#) is een van de grootste verwezenlijkingen van de EU, waardoor EU-burgers, niet-EU-onderdanen en bezoekers vrij en veilig kunnen reizen in de hele EU. De Commissie zet zich in voor de naleving van het uniforme model voor visa en verblijfsvergunningen, met als doel reizen en verblijven in de EU veilig, juridisch consistent en in overeenstemming met de beginselen van vrij verkeer en internationale samenwerking te houden.

De Commissie heeft inbreukprocedures ingeleid tegen [Bulgarije](#), [Griekenland](#), [Cyprus](#) en [Litouwen](#) wegens niet-uitvoering van de tweedimensionele streepjescode op het [uniforme visummodel](#). Na een klacht heeft de Commissie een inbreukprocedure ingesteld tegen [Portugal](#) wegens onjuiste uitvoering van het [uniforme model](#) voor verblijfsvergunningen voor onderdanen van derde landen. Zij zette ook de volgende stap in een procedure tegen [Bulgarije](#) wegens niet-toepassing van dit

nieuwe model voor verblijfsvergunningen voor onderdanen van derde landen.

Een eensgezinde reactie van de EU op migratie en asiel

De Commissie is blijven werken aan regels om snelle en billijke [asiel-](#) en [terugkeerprocedures](#) te waarborgen, [legale routes](#) naar de EU bieden, [illegale migratie](#) te voorkomen en de [integriteit van de buitengrenzen van de EU](#) te bewaren, in volledige overeenstemming met de Europese waarden en de grondrechten. Dit zijn de doelstellingen in het [migratie- en asielpact](#) dat door het Europees Parlement en de Raad werd overeengekomen. De Commissie zal de volledige uitvoering ervan helpen waarborgen, zodat de regels van meet af aan worden toegepast.

De Commissie heeft inbreukprocedures ingesteld tegen [België](#), [Griekenland](#), [Spanje](#) en [Portugal](#) wegens de onjuiste omzetting van de [richtlijn opvangvoorzieningen](#). Ook heeft zij de [richtlijn asielnormen](#) gehandhaafd door de onvolledige ([Tsjechië](#)) of onjuiste ([Griekenland](#), [Portugal](#) en [Finland](#)) omzetting ervan aan te pakken. Deze regels beogen ervoor te zorgen dat asielzoekers gelijk worden behandeld in een open en billijk systeem. In opvangvoorzieningen moet worden gezorgd voor een menswaardige levensstandaard, gemeenschappelijke gronden voor het verlenen van internationale bescherming en toegang tot rechten en integratiemaatregelen voor personen die internationale bescherming genieten.

Met betrekking tot EU-wetgeving inzake migratie heeft de Commissie een inbreukprocedure ingeleid tegen [Hongarije](#) wegens het overtreden van het [hulpverlenerspakket](#) om migrantensmokkel tegen te gaan. Om naleving van de regels inzake [legale migratie](#) te bevorderen heeft de Commissie inbreukprocedures ingeleid tegen achttien [lidstaten](#) wegens onjuiste omzetting of uitvoering van de [richtlijn seizoenarbeiders](#). De Commissie is ook de juiste uitvoering van de [richtlijn langdurig ingezetenen](#) blijven handhaven, naar aanleiding van een zaak tegen [Malta](#) die gebaseerd is op [twee verzoekschriften](#) gericht tot het Europees Parlement. Zij heeft een zaak tegen Litouwen over dezelfde regels op bevredigende wijze afgesloten.

Uitvoering van sancties tegen Rusland

Om te voorkomen dat Rusland zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne kan financieren, heeft de EU in 2023 drie bijkomende pakketten sancties aangenomen, wat het totaal op 12 brengt. Zij bestrijken een ruime waaier aan sectoren, zoals financiën, energie, media, vervoer en handel.

De Commissie heeft de uitvoering van de sancties door de lidstaten gemonitord en bevorderd. Zij heeft informatie opgevraagd bij de lidstaten en bilaterale bezoeken afgelegd aan nationale sanctie-autoriteiten. De Commissie heeft de informatie opgevolgd die werd verkregen via het [instrument voor klokkenluiders inzake EU-sancties](#), een beveiligd platform dat klokkenluiders in staat stelt om schendingen anoniem te melden. De [“Freeze and Seize”-taskforce](#) die door de Commissie werd bijeengeroepen, heeft de handhaving van sancties tegen Russische en Belarussische personen en entiteiten opgevoerd, door schendingen van sancties te bestrijden. Bij deze werkzaamheden werd de bevrozing van meer dan 27 miljard EUR aan privévermogen en de blokkering van meer dan 200 miljard EUR aan Russische overheidsfondsen gecoördineerd.

